

16°
Indoch
622

hà 41

N DỊP HỘI CHỢ' 1941

Le pot Légal

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 27278

Tirage 1000 exempl.

Hanoi le 21-VIII-41 Kinh: tặng Du-khách

HANOI CÓ GÌ LẠ ?

(VĂN-HỌC, LỊCH-SỬ, THƯƠNG-MAI, KỸ-NGHỆ CHỈ NAM)

DUY-TÂN THƯ-XÃ

622

CH. ROANH

A l'occasion de votre visite à l'Exposition foire de Hanoi.
N'oubliez pas de faire aussi une visite à l'Exposition de
lainage de toute dernière mode au

N° 39, Rue Jules Ferry
HANOI

où **Ch. ROANH**
Tailor vous offre

Sa coupe impec-
cable.
estissus d'élite.
es prix raison-
nables,
on exécution
rapide.

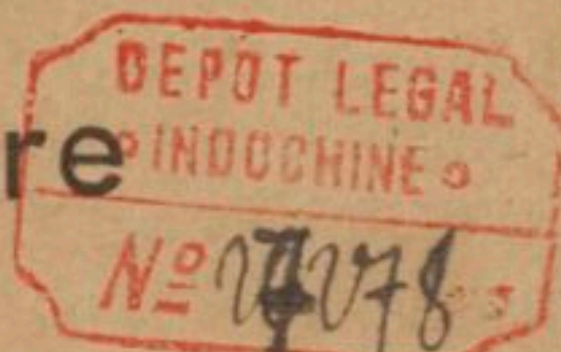
SA FAÇON IRREPROCHABLE

Etablissement

VINH - LOI

MAI VAN HAM

Directeur Propriétaire

Importateur direct des articles japonais

*Le plus important magasin du Tonkin
de Cycles et d'Accessoires pour Autos*

AGENCE
GÉNÉRALE

de PNEUMATIQUE MICHELIN
des CYCLES ROTA & METALLO
de PNEUMATIQUE LABBÉ

TONKIN — N° 121 Rue Julien Blanc — HANOI

R. C. HANOI N° 697

Adresse Télég : MAIHAM, HANOI — Tél : 540

16° Indoch. 622

KỸ - NGHỆ LÀM CHÈ

Một mối lợi to trở lại người Nam

Thanh-trà, Hồng-trà! (Thé vert, Thé noir) Món hàng ấy, số tiêu-thụ có thể ước-lượng tới bạc vạn. Trước kia nó là mối lợi của người ngoài. Ai đã lão-luyện trong thương-trường nhận thấy thế chả tiếc. Trái lại, nay thấy mối lợi trở lại người Nam, ai chả mừng....

Những người đã làm việc phi-thường ấy, nghĩa là cướp lại món lợi to-tát, là « ông Phạm-Hoan, tổng giám-đốc và Mai-văn-Hàm, giám-đốc thương-vụ sưởng chè Etablissements des Thés Indochinois, hai nhà đại kỹ-nghệ và kinh-lế gia đất cảng.

● Báo-chí — Sách-vở. — Giấy-bút. — Tiểu-Thuyết ●

Tam - Anh

T a m A n h

T a m A n h

96 Bd. Bonnal-Haiphong. Tél. 709

Trước cửa bến Ô-tô mới là hiệu-sách LỚN, có tiếng và có tín-nhiệm nhất.

==
ĐẠI-LÝ

Đồ dùng bật lửa điện Sélecta.

Gương kính, khung ảnh Cristal.

Quần áo trẻ em Vĩnh-Lợi Babylux. Giấy lơ Tân-Tạo tiện và lợi nhất.

Mới tới Haiphong, ở xe lửa xuống ngu⁹i có đăng-trí đến đâu đi nữa, òa nhà đồ-sộ số 95 phố Clémenseau cũng nhắc-nhở cho biết công-cuộc vĩ-đại của 2 chủ-nhân.

Tôi đã được dịp thăm xưởng chè: cách tổ-chức, trị-sự, tiến-hành có vẻ hoạt-động không kém gì một xưởng to đã lâu năm. Tiếc rằng bài này phạm vi nhỏ hẹp không thể nói g ài được. Tôi xin dành đề 1 dịp khác.

Chủ-nhân, M. Phạm-Hoan, sau khi Hướng dẫn cho xem xưởng chè, lại có nhã ý cho thưởng-thức thứ chè thượng hảo hạng. Hương-vị thật đã ăn đứt những thứ chè ta vẫn dùng ở những đại tửu-quán.

Tôi tỏ lời khen-ngợi kết quả công cuộc của ông thì ông khiêm-tốn nói: « Nào đã có gì gọi là đáng khen! Đó mới là hai phần mười chương-trình hành động của tôi. Bao giờ tất cả hoài-bảo của tôi thực-hiện mới là lúc tôi ca khúc khải hoàn. Nhiều người thấy tôi ở địa-vị nghiệp-chủ, có đủ điều kiện để khuếch-trương công-nghệ đều bảo tôi là tốt số. Nào có số sách gì đâu? Chả qua ở đời chỉ « gieo, mới có gặt ». Ở địa-vị ngày nay, ấy là tôi thừa hưởng sự đền-bù của dĩ-vãng cần lao vậy ».

Sau khi ở xưởng chè ra tôi không khỏi có lòng mừng là nước nhà đã có người đủ tài, đủ sức làm những việc lớn lao, giành lại lợi quyền từ trước tới giờ vẫn vào tay người Tàu. Nếu nước nhà sản xuất được một số lớn những người như hai ông Phạm-Hoan và Mai-văn-Hàm thì nền kỹ-nghệ nước nhà lo gì không theo kịp người.

Duy-Phiên

Etablissements des Thés INDOCHINOIS

Pham-Hoan & Mai-văn-Hàm C^o

Direction et Usine : 95 Avenue Clémenceau — Haiphong

Adresse Télégraphique: Thé Indoco

Téléphone ; 382

Registre C^o 165

MỜI NGÀI XEM KỸ BÀI NÀY

NẾU NGÀI QUẢ NHƯ VẬY MÀ KHÔNG HẾT,
MỘT CHÚNG TÔI THƯỜNG MUÒI

Những món ăn hằng ngày vào bao-tử, một phần để bồi bổ, còn lại một phần cần bã theo đại-trường, mà ra. Như thế mỗi ngày phải « đi xông » ít nhất là một lần, nếu bón uất năm ba ngày mới đi một lần là 1 triệu chứng dễ sanh ra nhiều chứng bệnh khác.

Là tại trong cơ thể ngài thiếu mật bởi lá gan yếu, vì mật là một thứ nước cần nhứt cho sự tiêu hóa dễ dàng.

Vậy ngài hãy dùng **Tẩy đàm tiên đơn** hiệu Ông-Tiên là một phương thuốc gia truyền có tài bổ gan, sanh mật, nhuận trường, trừ đàm, giúp sự tiêu-hóa dễ dàng.

Cùng ông già bà cả hay là người đau mới mạnh, khí huyết suy kém, tí vị hư nhược, lá gan yếu không sanh mật, ăn uống chậm tiêu. Người đàn bà vì bệnh bón mà sanh ra khí huyết lẫn hồi suy kém, nước mũi tay chơn, ăn uống không biết ngon thường hay nhức đầu chóng mặt, đã dợt tới ngày như bệnh đã đồ, dùng thuốc **Tẩy đàm tiên đơn** này bộ máy tiêu hóa sẽ làm việc đều, lần lần khí huyết trở nên sung túc.

Trẻ con bệnh bón, trong mình nóng nhiệt ăn uống không tiêu bụng lớn kéo gân xanh, hay là ghẻ chốc, u nhọt dùng thuốc **Tẩy đàm tiên đơn** này các bệnh trên đều hết.

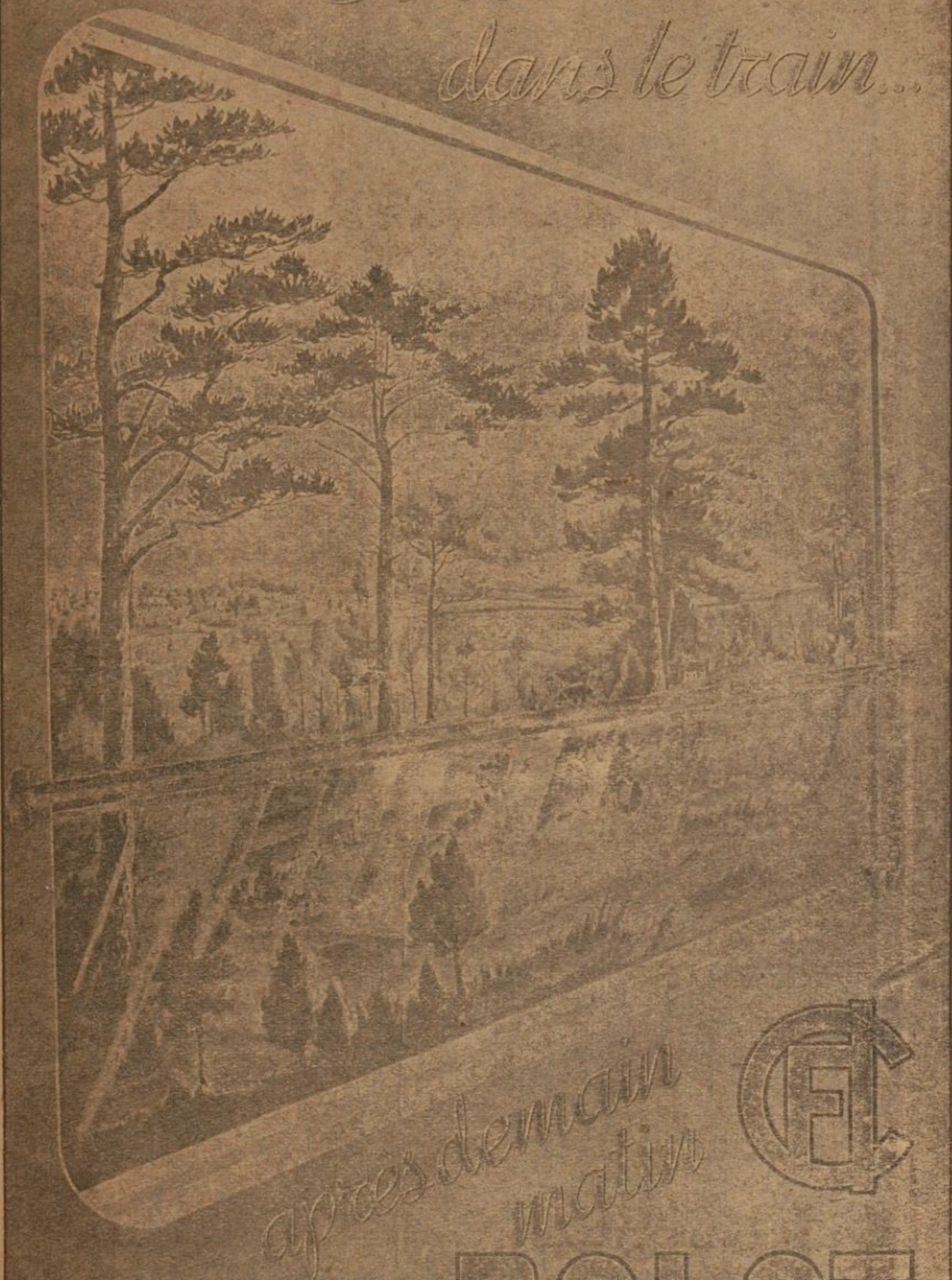
Người hút ả-phiện lâu năm bị bón-uất trường phục thuốc này mỗi đêm đặn huột trường, thông đàng đạ và trừ được bệnh bón kinh niên hết sức này.

Đàn bà có thai hay là mới sanh, còn trong tháng, không nên dùng.— Ra ngoài tháng trường phục thuốc này mỗi đêm khỏi sợ bệnh sản hậu hay bệnh thũng, ăn cơm rất nhiều và mau lại sức.

Tổng phát hành Bắc — Kỳ nhà thuốc **ÔNG-TIÊN**
NGUYỄN-VĂN-ĐỨC

11, PHỐ HÀNG HÒM — HANOI

*Ce soir
dans le train...*

*après demain
matin*

DALAT

CHEMINS DE FER
DE L'INDOCHINE
(C.F.I.C.)

C I Y

Hanoi Laokay et Vice-versa

Hanoi	5.10	8.41	16.25	20.30	Laokay	8.35	12.34	12.35	20.50
Vietri	8.24	11.04	15.46	19.27	Yenbay	5.40	11.47	13.16	19.09
Phutho	9.47	11.58	16.40	20.41	Phutho	5.10	14.00	15.22	3.20
Yênbay	11.49	13.45	18.45	0.49	Vietri	5.52	14.46	16.19	4.01
Laokay	10.53	13.16		5.43	Hanoi	8.39	11.49	17.20	20.23
									6.25

Hanoi à Haiphong et Vice-versa

Hanoi	5.16	7.15	9.25	13.15	13.25	17.40	17.57	20.40
Haiduong	7.13	8.29	11.12	14.29	15.45	18.31	19.11	22.19
Haiphong	9.02	9.17	12.31	15.20	17.31	19.08	20.01	23.28
Haiphong	5.14	7.00	7.15	9.19	13.15	13.25	16.20	17.45
Haiduong	6.44	7.36	8.02	10.30	14.03	15.05	17.45	18.32
Hanoi	9.12	8.27	9.17	12.19	15.18	17.33	20.28	19.43
								20.41
								21.41
								23.24

Horaires des trains C F I & C I Y

DROITS DE TIMBRE

A) Actes entre particuliers sous signature privée testamen's, requêtes, pétitions :

	Hauteur	Largeur	Superficie	Prix
Grand papier .	0m30	0m420	0m2 126	0\$90
Moyen — .	0. 25	0. 332	0 . 088	0.60
Petit — .	0. 25	0 176	0 . 044	0.30

0.15 (pour les requêtes adressées aux autorités publiques)

B) Effets négociables ou de commerce, billets et obligations non négociables mandats à terme ou de place :

de 0p00 à 10p00 pas de timbre		de 100p01 à 150p00 .	0p18
» 10.01 » 50.00 . . .		» 150.01 » 200.00 . .	0.24
» 50.01 » 100 00 . . .		» 200.01 » 500.00 . .	0.28

au dessus de 500p, 0p25 pour les premières 500p et 0p06 par 100p ou fraction de 100p au dessus de 500p.

C) Affiches

Dont la dimension ne dépasse pas 40dm ² . . .	0p06
— — dépasse 40 » . . .	0.12

D) Chèques sur place et de place à place, } ordres de virement en banque . . . }

E) Quittances, reçus, décharges de particuliers.

Quittances de comptables de derniers publics

De 10p00 à 50p00 .	0p05		de 500p01 à 1000p00 .	0p20
» 50.01 » 150.00 .	0.10		» 1000.01 » 5000.00 .	0.30
» 100.01 » 500.00 .	0.15		au delà de 5000.00 .	0 50

F) Les titres comportant reçu pur et simple libération ou décharge de titres valeurs ou objets . 0.05

Prix de vente du papier timbré et des timbres proportionnels

1) Feuille de papier timbré (Dimension) :

0p15 — 0.30 — 0.60 — 0.90.

2) Coupons de timbres proportionnels :

0p12 — 0.20 — 0.30 — 0.40 — 0.50 — 0.60 — 0.70 —
0.80 — 0.90 — 1.00 — 2.00 — 3.00 — 4.00 — 5.00.

3) Timbres proportionnels :

0p01 — 0.02 — 0.03 — 0.04 — 0.05 — 0.06 — 0.08 —
0.10 — 0.12 — 0.15 — 0.18 — 0.20 — 0.24 — 0.25 — 0.30
0.36 — 0.40 — 0.50 — 0.60 — 0.70 — 0.75 — 0.80 — 0.90
1.00 — 2.00 — 3.00 — 4.00 — 5.00 — 10.00 — 20.00.

Taillleur

86 Rue du Chanvre

HANOI

CU - LINA

Fils

issus vente

en gros

et détail

BABYLUX

VINH LONG

Vêtements d'enfants — Bonne —
terie moderne spécialité

Robes — Costumes

Manteaux — Layettes

Fournisseur en gros dans toute

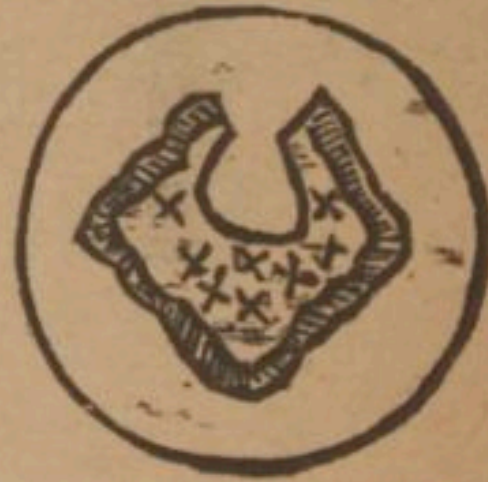
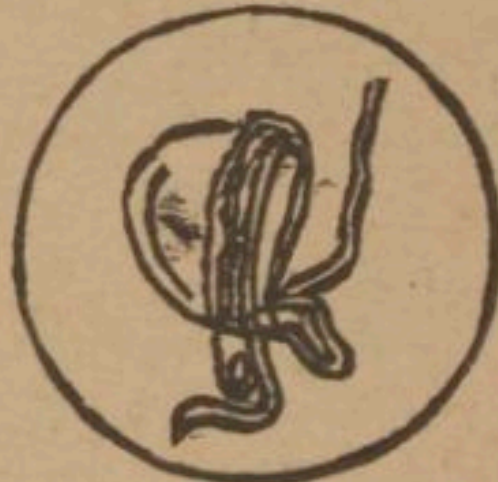
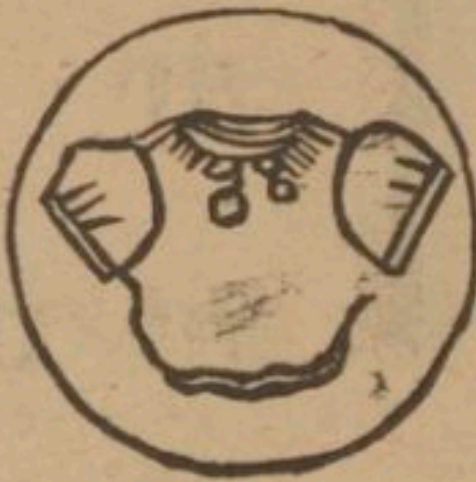
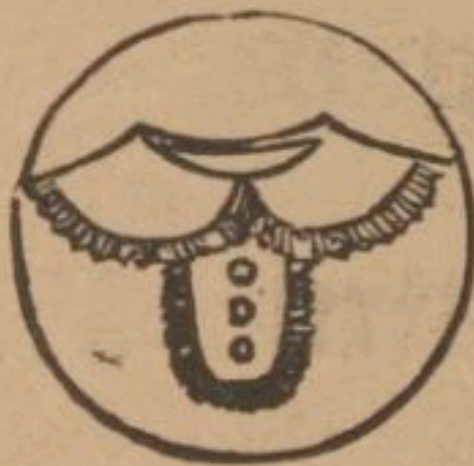
L'INDOCHINE

53, Rue Citadelle — **HANOI**

60, Succursales en **Indochine**

(adresses sur demande) ·

Téléphone : 1326 — R. C. 882

HANOI CÓ GÌ LẠ?

Các nhà Văn và Họa-sĩ đã và sẽ giúp:

DUY - TÂN THƯ - XÃ

M. M. Quán-Chi

Nguyễn-Tiếng-Lăng

Lan-Khai

Phan-trần-Chúc

Nguyễn-Tổ

Văn-Dương

Duy-Phiên

Lê-văn-Trương

Ngô-tất-Tổ

Thiếu-Quang

Thái-Phỉ

Nguyễn-đức-Tha

Nguyệt-Hồ

Tuấn-Trình

Thụy-Trương

Trần-văn-Thành

Phan-Như

Nguyễn-dân-Giám

Tân-Hiến

Nguyễn-văn-Nghiêm

DUY-TÂN THƯ-XÃ XUẤT-BẢN

Siège : N° 52bis Route Khâm-Thiên (HANOI
Succursale : N° 77 Route Nam-Đông (

MAIPHONG

Vente en gros

Fleurs artificielles.

Eventails en tous genres.

N. 7 Rue des Eventails — Hanoi. Foire de Hanoi 1941
Stands N. 21, série B

Bạn gái MAY ÁO và GÁI HOA Mai-Phong sẽ thấy mình có một vẻ đẹp
mê hồn.

Số 7, Hàng Quạt — Hanoi

Kinh cáo độc-giả

ĐÁNG lẽ, nếu không có những việc quan-hệ xảy ra, thì từ năm ngoài cái năm chiến-tranh làm rối trật-tự của thế-giới, Hà-nội đã có Hội-chợ rồi. Công việc tổ-chức sắp xong, không ngờ những việc quá sức tưởng-tượng xảy đến, các nhà cầm quyền ở đây, phải để lâm-tri giải quyết việc trọng đại hơn là mở Hội-chợ. Từ năm ngoài đến nay, Đông-dương đã bao phen như con thuyền nan gặp sóng, gió ngoài bề khơi, nhưng may nhờ có mái chèo điêu-luyện, tay lái lành nghề, con thuyền ấy đã qua được cơn giông-tổ, vượt bao trùng sóng cả để bình an mà tiến; tuy mây đen vẫn lảng vảng ở bốn phương trời. Đánh dấu sự tiến ấy, Hội-chợ 1941 mở ra, mở ra để ai nấy nhận thấy rằng : dưới bóng lá cờ ba sắc,

dân Đông-dương vẫn yên-ôn, sinh-tồn ; vẫn ngày một tiến-triển trên trường doanh-nghiệp.

Từ phương xa về thăm Hội-chợ, đành rằng Du-khách sẽ nhận thấy có sáng kiến, chỉ tự-cường của các nhà Thương-mại, Kỹ nghệ, trong tình-thế đặc-biệt này, những bước tiến dài của các Nghệ-sỹ trên đường Mỹ-thuật, và nhất là kết quả của các công việc tốt đẹp mà nước Pháp đã làm ở đây. Nhưng còn một điều mà chúng tôi dám chắc ai cũng thắc mắc tự hỏi : « Hanoi có gì lạ ? » Bởi muốn thoả sự tò mò ấy, nên Du-khách, hoặc từ gần đến, hoặc từ xa lại, không ai không dành một thời - gian để xem và để hiểu Hanoi.

Nhưng xem Hanoi thì dễ, mà hiểu Hà-nội đâu phải chuyện dễ !

Một đô-thành có trước tin-sử, trải bao phen biến cải, đổi chỗ, thay-tên, mà vẫn còn đây, để giờ này, phô bày dưới mắt Du-khách, muôn ngàn màu sắc xán lạn, muôn ngàn hình dáng xinh tươi. Nhưng cũng còn biết bao điều mà Du-khách cần biết, muốn hiểu mà hình thức Hanoi không thể trình-bày. Những điều ấy ghi-chép trên trang giấy, trong các Thư-viện, hoặc phảng-phất ở những đền cũ, miếu xưa, hoặc ẩn-hiện ở những tấm bia, đoạn thành, hoặc vắn-vơ ở trên

ngành cây, ngọn cỏ. Không tìm xét để hiểu nó, dù ai có ở Hanoi hàng năm, hàng đời cũng vẫn là người không hiểu Hanoi là gì?

Muốn dúp Du-khách một phần nhỏ mọn, trong việc tìm hiểu Hanoi, Duy-Tân Thư-Xã kính lặn Du-khách quyển sách nhỏ này để trình bày Du-khách bằng một cách toát-yếu Hanoi về mọi phương diện, để Du-khách sau khi đọc nó, không ngỡ trong bước đầu đặt chân trên đất ngàn năm văn-vật, Vì không đủ thì giờ thu thập tài liệu chúng tôi tự biết nội dung còn thiếu sót nhiều, nó chỉ nhắc để Du-khách nhớ những điều đáng chú ý, những nơi cần phải đến thăm, Chúng tôi chỉ ước ao rằng : sau khi đọc nó. Du-khách thấy tình lưu-luyến Hanoi thêm nồng nàn, và cần phải để thêm 5, 7 ngày vào việc khảo sát Hanoi, về hình-thức cũng như về tinh-thần. Làm xong công việc đó, Du-khách sẽ thấy yêu mến Hanoi một cách thiết-tha, thành-thực. Và yêu mến Hanoi tức là yêu mến non sông Nam-Việt, yêu mến nòi giống Lạc-Hồng, và yêu mến cả nền văn-chương của nước Pháp, vì Hanoi là tất cả, tất cả cái gì thuộc nòi giống, đất nước ta, từ quá-khứ đến hiện-tại, tất cả công-việc mà nước Pháp đã làm ở đây, trong 70 năm nay.

« Hanoi có gì lạ ? » sẽ theo Du khách về các

nơi xa lạ, để mỗi khi nhớ tới Hanoi Du-khách lần mở từng trang, sẽ thấy những phút êm đềm, những ngày dịu-dàng trong dịp về thăm Hội-chợ này, lần lượt hiện trong trí nhớ. Ấn-hành quyển sách này để tặng Du khách, Duy-Tân Thư-Xã chỉ mong được thế là mãn-nguyện, vì tất khi đó, Du-khách phải công nhận nó là quyển sách hữu-ích.

Giúp ích độc-giả, đó vốn là mục-đích duy nhất của Duy-Tân Thư-Xã trong việc chọn lọc tác-phẩm, để ấn hành. Tuy việc xuất-bản cũng là một việc thương-mại, nhưng đối với Duy - Tân Thư - Xã, việc ấy cần nhất phải có điều-kiện ích-lợi cho cả người bán và người mua. Nghĩa là không bao giờ chỉ vụ lợi riêng, mà Duy-Tân Thư-Xã cho ra mắt độc giả những tác-phẩm đầu độc quốc dân, có thể đưa bạn thiếu-niên, tương lai của nòi giống, đến chỗ tối-tăm truy lạc.

Phong trào lãng mạn đã qua.

Thế theo ý nghĩa cuộc « Cải cách quốc gia » mà chính-phủ Pháp thi hành ở đây bằng cách bài trừ sách nhảm, gác ra ngoài những tư-tưởng đảng-phái, tư-tưởng quá-khích tư-tưởng tự-do của cá-nhân, của tình-ái, Duy-Tân Thư-Xã chỉ cố gắng hiến bạn đọc những tác-phẩm có giá-trị về văn chương và có ảnh hưởng tốt cho phong-hóa.

Lấy hiệu-lệnh của Thống-chế Pélain « Cầnlao, gia-đình, tổ-quốc » làm phương-châm, Duy - Tân Thư - Xã tin rằng sẽ không phụ lòng tin nhiệm của bạn đọc, trong công việc nâng cao trình độ văn-chương và chấn-chỉnh phong-hóa bằng hai loại sách Phổ-thông và Đặc-biệt.

Kính - cáo.

Duy-Tân-Thư-Xã

Nhân dịp hội chợ. Bán đại hạ giá!!!

Các ngài ở tỉnh xa về Hanoi xem hội chợ, xin mời các ngài quá bộ lại hiệu sách :

TRẦN-VĂN-TÂN

62, Phố Hàng Bông Đệm — HANOI

mà mua những BÚT MÁY Hoa-Kỳ ngòi vàng như: **Parker, Parkette, Waterman Wearever, Waranted, Everlast, E. Faber, Chicago, Américan, Arrow** etc...

Giá từ 2\$50 tới 60\$00

Chỉ bán quảng cáo trong dịp hội chợ mà thôi và có biểu lịch.

Nota. — Các quảng-cáo này mang lại mua bút sẽ được biểu lộ mực bút máy tốt.

Hà-nội lịch-sử

TỈNH Hà-nội, đặt ra từ 1831, gồm đất thuộc Hàđông và một phần đất Hà-nam, phía tây giáp sông Đáy, phía đông giáp sông Hồng-hà. Vì vị-trí ở giữa 2 con sông ấy, nên gọi là Hà-nội. Trước hồi ấy, Hanoi có tên quê mùa : kẻ chợ.

Trước Thiên-chúa giáng sinh, Hanoi vẫn đông dân ở, nhưng thủ-phủ của nước ta thì khi ở Phong-châu (đời Hùng Vương) khi ở Cổ-loa (đời Thục) khi ở Quảng-đông (lúc Bắc-thục, đời Triệu và đời Hán. Đến năm 143 sau Thiên-chúa giáng-sinh, quan Thứ - sử Chu-

*Glycérina : Thuốc đánh
răng : trắng, bóng, lợi đỏ
thơm miệng, mát cổ,
không hại men răng. Bán
lẻ tại các hiệu tạp-hóa :
0\$35. Bán buôn tại :*

PHÚC-LAI

87, Route de Hué — Hanoi

Téléphone : **974**

GLYCÉRINA

Thương lại rời thủ-đô về Long-Biên (gần canal des Bambous) Vua Lý - Bôn lại thiên-đô về Vạn-xuân-Thái (chỗ sông Thái Bình và Canal des Rapides gặp nhau, sau khi đánh đuổi quân Tàu, năm 544. Được một năm, bị quân Tàu dồn đánh. vua Lý-Bôn phải chạy qua sông Hồng-Hà, dựng một hàng rào bằng gỗ ở cửa sông Tô-Lịch (gần đầu cầu P. Doumer) để ngự địch.

Các quan Cai-Trị thuộc đời tùy định Thủ-đô ở đất Đông-Bình (sau chia làm châu Hoài Đức và châu Giao) và đắp một thành đất chu-vi 900 bước, gọi là Tử-Thành (phía Tây Tây-Hồ). Đời Vua Thái-Tôn nhà Đường, viên Đặc-Sứ Thương-Bá-Nhi, sau khi đánh tan quân Chân-lạp, năm 767, xây lại thành ở phía Bắc sông Tô-lịch gọi là La-Thành (gần làng Yên-Thái).

TÔ - MỸ

N° 102, Hàng Bét Xứ — Hanoi

Quý Bà và quý Cô muốn may quần áo được vừa ý. Xin mời lại hiệu ;

TÔ - MỸ

Chuyên may y-phục phụ nữ : Manteaux — Pijamas

Năm 865, Tướng Cao-Biên được cử đem quân sang bình-trị quận giao-chỉ. Sau khi nằm mơ thấy con ngựa trắng, sau khi kê cứu khoa địa-lý học, Cao-Biên xây một thành mới, giáp với La-Thành, quy-mô cao rộng, trong có đủ doanh-trại, kho tàng, đặt tên là Đại-La-thành hay Kim-thành.

IMPRIMERIE

CHINE

PHOTOGRAVURE
LITHOGRAPHIE.
TYPOGRAPHIE.

186 Route de Hue HANOI

Khi vua Đinh-tiên-Hoàng phá bỏ cái ách Bắc-thục, bèn thiên-đô vào Hoa-Lư, thì Hanoi kém về phồn-thịnh, nhưng vẫn là ly-sở của đạo Giao-chỉ.

Qua đời tiền-Lê, vua Thái-Tổ nhà Hậu-Lý, vì sinh quán ở Bắc ninh, nên lại về ở thành Đại La cũ. Khi thuyền ngự gần cập bến, người ta thấy một con rồng vàng bay vút lên và lượn mãi trên thành. Vì thế quốc-đô nhà Hậu-Lý gọi là Thăng-Long thành, hoặc Long-thành. Thành xây liền với thành Đại-La, chung quanh dài 4.700 thước tây. Trong thành, ngoài cung-diện, dinh-thự, lại có đắp 4 cái núi đất: Nùng-Sơn Tam-Sơn, Khâm-Sơn và Thái-Hòa theo sự phối hợp của khoa Phong-thủy-học.

Đến năm 1279, vua Trần-nhân-Tôn đổi tên Thăng-Long ra Trung-Kinh.

Lần lượt ba lần, Trung-kinh bị quân Mông-

HANOI CHỈ CÓ

BÁNH GAI ĐAN-QUÊ

26, Phố Hàng Bè — Hanoi

là lạ và ngon. Vì bánh hiệu ấy do các tay thợ chuyên môn ở Ninh-Giang làm ra.

cổ tràn vào cướp-phá, chiếm-giữ, và một lần, năm 1383, bị quân Chân-lạp, do sông Đáy vào hạt Quảng Oai và vây-hãm nhưng cũng không hạ nổi thành.

Sau 7 năm, nước Nam vào tròng tay họ Hồ, quốc-dô thiên vào Thanh-Hóa, gọi là Tây-dô, đến năm 1407, nhà Trần phục-hưng, lại đưa quốc-dô về Hanoi, gọi là Đông-Đô.

Vì nước ta lại rơi vào tay nhà Minh, Đông-Đô lại đổi làm phủ-ly của Phủ Giao-châu, và là nơi ở của các quan Tàu.

TEINTURERIE

KIM ANH

Ruộm, hấp, tẩy mạng, len, dạ, nhung satin, sợi vải. Ruộm hấp không co. Có thuốc hấp độc-quyền và có phẩm bán buôn và bán lẻ.

KIM-ANH

36, Phố Nhà Hỏa hay là Phố Hàng Điều — HANOI

Từ Lam-sơn nổi lên, vua Thái-tổ đời Hậu Lê, đánh đuổi quân Tàu, khôi-phục lại quyền độc-lập, đổi tên nước là Đại-Việt, nhưng vẫn lấy Đông-Đô làm Thủ-đô. Đến năm 1430, Đông-Đô lại đổi là Đông-kinh và Trung-Đô hay Trung-kinh (1466). Chữ Tonkin phát nguyên từ đây.

Khi vua Lê - chiêu - Tôn bỏ chạy vào ở (Thanh-hóa) quyền-chánh xứ Bắc về tay họ Mạc, quốc-đô lại lấy tên cũ : Đông-đô. Muốn củng-cố nơi căn cứ, họ Mạc xây thêm một thành nữa, dài 15 km, bao bọc lấy thành cũ. Chẳng bao lâu, năm 1592, Mạc Mậu - Hợp bị vua Lê - thế - Tôn, có Trịnh - Tùng ủng-hộ, từ phía nam đem quân ra đánh đuổi. Từ khi khôi-phục quyền-chánh, nhà Lê trở về đóng-đô ở Thăng-Long, từ năm 1593 đến năm 1789 là năm 3 anh em Tây - Sơn nổi lên, đuổi vua Lê chạy trốn.

Năm 1788, lấy danh-nghĩa là cứu vua Lê, quân Tàu tràn sang chiếm thành Thăng-Long, nhưng chỉ được vài tháng, bị vua Quang-Trung đánh tan, bỏ thành trốn chạy về Tàu. Vua Quang-Trung thu phục xong đất Bắc, xây dựng lại kinh-thành, đặt tên là Bắc-Thành.

Từ phương Nam tiến ra, lấy Thuận-Hóa làm quốc-đô, vua Gia-Long nhà Nguyễn, sau khi dẹp tan bọn Tây-Sơn, đặt Bắc thành làm thủ-đô của xứ Bắc, gọi là Bắc-thành, dưới quyền cai-trị của quan Tổng-Trấn. Năm 1803, Bắc-Thành lại lấy tên cũ ! Thăng-long-Thành.

Tuy chẳng lấy Thăng-Long làm quốc-đô,

PHÚC - HẢI

Teinturerie — Soierie — Parfumerie

45, Rue des Cantonnais — (Hàng Ngang) — Hanoi

RUỘM

Đủ các hàng Tơ, lụa, nhung, len, vải sợi. Hấp, tẩy và mạng quần áo.

B Á N

Tơ lụa và đủ các thứ phấn sáp, nước hoa.

QUẬN CHÚA

Muốn có một bộ áo và một đôi giày vừa ý, đủ mọi vẻ đẹp nhã nhặn, lịch sự. Xin mời các quý bà, quý cô lại hiệu :

QUẬN CHÚA

66, Hàng Đường — HANOI

vua Gia-Long cũng muốn xây lại thành-trị bị đổ-nát bởi bao cuộc nội-loạn, ngoại xâm, để Thăng-Long được xứng đáng là nơi phồn-hoa đệ nhất của xứ Bắc. Theo kiểu-mẫu của các Sĩ-quan Pháp, vua Gia-Long toan xây thành giống hệt với Vauban, nhưng vì bộn địa-lý và các bức văn-thân phản đối, việc xây dựng ấy phải bỏ dở. Đến năm 1805 các Nam-quan sửa đổi qua loa kiểu mẫu và đôn-đốc cho xong việc xây thành, đào hào. Cũng năm ấy, phủ Thuận-Thiên đổi làm Hoài-Đức, lấy Thăng Long làm phủ-ly. Từ năm 1831, Vua Minh-Mạnh đặt ra tỉnh Hà-nội, lại lấy Thăng-Long làm tỉnh-ly. Bởi thế, thành Thăng-Long từ đấy lấy tên : Hà-nội.

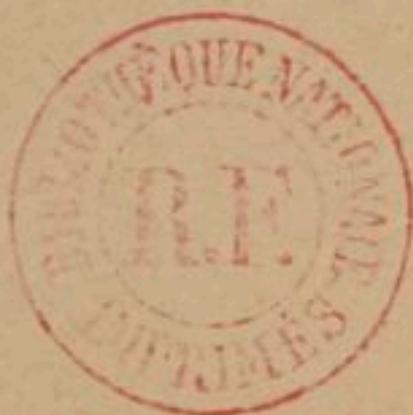
Đến thế kỷ thứ 19, sau khi lấy xong Nam-kỳ, Quan hai Thủy-quân Francis Garnier

SERIE G. STAND N. 6

Magasin : 35, Rue des Ferblantiers — Atelier : 36, Rue Tirant — Hanoi

Glacerie CRISTAL

Glaces biseautées — Plateaux — Porte-photos — Articles en glace. Le plus grand atelier de Biseautage — Polissage perçage et argenture des glaces de l'Indochine

dem, binh Pháp ra hạ thành Hà-nội ngày 19 Novembre 1873. Năm sau thành Hà-nội lại được trả về Nam-Triều, nhưng vua Tự-Đức phải bằng lòng nhường cho nước Pháp một khoảng đất, giáp bờ sông Hồng-Hà, phía nam khu buôn bán, để làm doanh-trại cho Quan Lãnh-sự và quân lính Pháp. Năm 1882, Quan ba Thủy-quân Henri-Rivière, lại phải chiếm thành Hà-nội.

CHỮ HÁN VỚI NGƯỜI NAM

Chuyên môn khảo cứu các sách chữ Hán, phiên dịch ra quốc ngữ và làm ra các sách giấy chữ Hán theo lối thực hành văn tắt, chóng hiểu chóng biết, đã xuất bản những sách sau này :

- 1 — *Hán-học-tiếp-kính*, giá 1p.00, giấy chữ Hán lối văn tắt.
- 2 — *Hán-văn-qui-tắc*, giá 1p.00, giấy dùng chữ đặt câu và mẹo luật.

2 — *Hán-học-phổ-thông*, giá 1p.00, đủ các mục Thiên văn, Địa lý, Thảo mộc, kim thạch, cầm thú, côn trùng, nhân sự và khí dụng.

4 — *Việt-Hán-tự-vặng*, giá 6p.00, và nhiều sách khác nữa. Chúng tôi muốn sưu tập các bài thơ, ca, từ, phú và các sách của các cụ tiền-bối để lại, hoặc bằng chữ, hoặc bằng nôm, bất cứ là sách gì, ai có xin cho biết, sẽ có thơ thương-lượng.

M. Nguyễn-di-Luân Directeur du Nam - thiên - thư-cục,
37, Rue des Pipes Hanoi.

Nhà thuốc LÊ-HUY-PHÁCH tin nhiệm nhất

Để ngăn-cản các cuộc công-phá bất thành-linh, ban-đêm, của quân Cờ-đen, Tướng Bonet xây một bức thành dài, bao bọc lấy khu nhượng-địa và thành cũ vào trong.

Năm 1889, Triều vua Đồng-Khánh, Hà-nội đặt làm nhượng địa của nước Pháp, nhưng vẫn giữ địa-vị là Thủ-đô của xứ Bắc kỳ. Năm 1901, tỉnh-ly Hà-nội rời vào Cầu-đor và đổi tên là Hà-Đông.

Hình thức Hanoi thay đổi hẳn từ năm 1883 trở đi. Quan Công-Sứ Bonnal là người Pháp đầu tiên nghĩ đến việc sửa sang Hanoi cho thành một nơi đô-thị hoa-lệ. Các đường phố cũ, hẹp được vạch lại cho thẳng, rộng thêm, những hồ ao được lấp đi để thêm đất làm nhà-cửa, nhà lá thấp, bé bị phá đi, để những

KIỀU - HUY - KÍNH

l'unique professeur spécialiste diplômé
depu's 8 ans, de :

STENO - DACTYLO - COMPTABILITÉ

N° 12 Rue Nguyễn Trãi Elage
ANNEXE : 47 Rue Tiên - Ts'in — HANOI

Thuộc LÊ-HUY-PHÁCH có bán khắp Đông-Dương

chỗ cho các nhà mái ngói tường gạch, cao, rộng mọc lên chi-chít như nấm, và đến năm 1897, thì bức thành xây từ đời Gia-long bị phá hủy, để Hanoi được có vẻ nguy nga, tráng lệ ngày nay.

Văn-Dương

HAI XƯỞNG CÔNG NGHỆ LỚN

của nhà

VINH THUAN HUNG

56, Phố Hàng Đường 56 Hanoi

XUONG BANH N° 56 Rue du Sucre — Hanoi

Sáng chế đủ các thứ Bánh, kẹo, mứt, các thứ hộp dùng tiệc lễ, tiệc cưới, tiệc trà, rất lịch sự, hợp thời trang.

Mùi thơm vị ngon đã được nhiều nhà công nhận có thể đến hiệu xem hàng lấy mẫu nếm thử vừa ý sẽ mua.

XUONG HUONG Cơ sở tại xã Nội-Am huyện

Thanh trì Hadong.

Có Đại-lý bán khắp Trung, Bắc, Nam kỳ, Ai-lao và Caomên

Các ngài buôn xin biên thư lấy mẫu (ít không tính tiền) sẽ được rõ hư-thực mùi thơm và giá bán so sánh với hương ngoài có rẻ và thơm hơn xin chiếu cố mua giúp.

Vinh-Thuận-Hung

HOÀNG CHỦ NHÂN

Kính tạ

Có bệnh cần phải đến ngay hiệu thuốc **LÊ-HUY-PHÁCH**

CẢM TƯỞNG VỀ

Hà thành lịch sử'

của QUÂN-CHI

*Gió đưa cành trúc la-đà,
Tiếng chuông Trấn-võ, canh gà Thọ-xương.*

Những ai sinh trưởng ở đất này, mỗi khi đọc câu ấy lên, có thấy bao nhiêu sợi giây hoài-cổ làm rung động tất cả thớ thịt con tim, và dường như trông thấy cái hồn Thăng-long cổ-đô phảng phất hiện lên trước mắt.

Cũng như những người sinh - trưởng ở thành Nam phải có cái tâm-trạng ấy khi đọc mấy câu của ông Tú-Xương :

*Sông kia đã đắp nên đồng,
Cho giống lúa mia, chỗ giống ngô khoai.
Đêm nghe tiếng ếch bên tai,
Giật mình những nghĩ tiếng ai gọi dò.
Nhưng đấy chỉ là cái hồn cảnh-vật. Cảnh-
vật hồi nào dù có biến-thiên, mất hẳn dấu*

vết trên cõi Thực-tại nó cũng còn in nét mờ
màng trong tâm-tưởng những ai muốn ngoảnh
cổ lại ngàn xưa.

Muốn thấy cái hồn lịch-sử của Hà-thành,
người ta phải đọc những câu thơ bằng-điệu
như hai câu của ông Phan-trọng-Mưu :

« Ngưu hồ di biến tam triều cuộc

« Long động không dư bách chiến thành.

Hồ trâu — tức là Tây-hồ, trước truyền có
mấy con trâu vàng bên Tàu chạy sang vùng

Nên tìm cho được để mua :

Mành trúc sinh từ

« **OFORÊSTOR** »

Diplôme de mérite
1932

Médaille d'argent
1934

31, Sinh từ HANOI

Foire exposition - Hanoi

La plus grande fa-
brique de stores
artistiques

« **Prix défiant toute
concurrence** »

Série D Stand 4

Thuốc LÊ-HUY-PHÁCH có một không hai

vậy mà thành ra — hồ trâu còn đầy, mà ba triều vua đắp đê xung để định đô ở bên bờ hồ này thì đã tang thương biến cải những từ bao giờ. Vua nhà Lý thấy rồng hiện lên, cho là điềm tốt bèn xây thành Thăng - long làm kinh-đô, kể sau hai đời Trần Lê cũng đóng đô ở đó luôn; Đến Nguyễn - triều định đô ở Phú - Xuân, thì Thăng - long không còn phải là chốn kinh-sư phồn-hoa văn vật như trước nữa. Tác-giả bảo hang rồng ở đâu chẳng thấy, nhưng còn lưu lại một tòa thành trì sừng sững, đã trải qua trăm trận chinh chiến mà vẫn y nguyên tồn tại với đất nước non sông.

Thân trải trăm trận, ấy chính là cái đặc sắc của Hà-thành lịch-sử.

Muốn có các đồ đặc bằng gụ trắc chắc chắn. Hàng tốt giá phải chăng xin mời lại :

MỸ-ĐA Ameublement

14 Rue du Riz — Hanoi

Trước cửa chợ Đồng-Xuân

Nhà thuốc **LÊ-HUY-PHÁCH** sắp dọn thêm ở phố Hàng Bông Hanoi

Trước đánh với Chiêm-thành, rồi chống với Nguyên, với Minh, với Thanh, trôi qua những cuộc phân tranh giữa Trịnh với Mạc, giữa Nguyễn với Trịnh, rồi lại giữa Lê Thanh với Tây-sơn, Hà-thành đã kinh-lịch bao phen được thua còn mất. Có như một cái mộc chịu đựng những trận mưa tên ; có như một viên tướng đánh hết trận này qua trận khác vẫn không mỏi sức.

Phan-Công ra chơi Hà-thành vào khoảng bốn chục năm về trước, còn được trông thấy bức thành bách chiến ấy. Nếu chậm ít năm thì sẽ thấy nó cũng tang thương biến cải như ba triều đại kia.

Vào hồi 1897 hay 1898, vì cuộc mở mang thành phố Hanoi cả tòa thành cũ phải phá

Không phải tự phụ :

Nghệ-thuật đã lan khắp 5 châu.

NHÀ ẢNH MỸ QUANG

14 Rue du Riz — Hanoi

Trước cửa chợ Đồng-Xuân

Bất cứ có bệnh gì dùng đến thuốc LÊ-HUY-PHÁCH
là được như thường

bỏ đi. Lúc bấy giờ có nhiều người Pháp hiểu cớ, muốn giữ lại cũng không được. Cả thành cao hào sâu cũng phải hi-sinh dưới lưỡi cuốc khoa-học, để làm rộng khu vực cho thành thị tân-thời dựng lên, với những đường xá ngang giọc như bàn cờ, lâu đài đột khởi như nấm mọc.

Chỉ còn Cột-cờ và một góc Bắc-môn lưu lại.

Ai mắc bệnh Thương hàn,
Ung thư nên tìm đến nhà thuốc

Kính - Xuyên

49, Phố Tiên tsin — HANOI

Cụ lang HUNG-HÓA Hà-văn-Thiệp chuyên
chữa khỏi chắc chắn, không lo ngại.

²BẢO - THINH

Bijouterie — Orfèvrerie —

150, Rue des Changeurs
HANOI

Hiệu mới mở chuyên làm, đổi, mua, bán các đồ nữ trang ta, tàu, tây. Vàng đủ tuổi. Giá tính phải chăng. Công việc cẩn thận, nhanh chóng và đúng hẹn. Có nhận gửi lĩnh hóa giao ngân.

Bây giờ ai muốn tìm kiếm dấu vết Hà-thành từ cuối thế-kỷ thứ 19 trở về trước, không phải là dễ. Vì nó đã biến thiên, đã che lấp, hoặc bởi một con đường tấp nập ngựa xe, hoặc bởi một công viên xanh đỏ những hoa cỏ mới.

Không tìm các vị cổ - lão thì không còn biết hỏi ai; mà các vị cổ-lão bây giờ đã linh-lạc như mấy ngôi sao ban mai, chẳng phải trường sinh bất tử.

Chạm ngắt từng mây một ngọn cờ

MAISON JANTANCO

Import — Export

Représentation des industries et produits locaux

Bureau Hanoi (Tonkin)

147 — Bd Henri d'Orléans

Tél. 1434

Bureau Cholon (Cochinchine)

106 — Bd. Tôn-g-dôc-Phư-ơng

Nơi đã được lòng tin-cậy của một phần lớn các nhà tiên - công - nghệ bản xứ.

Vì ở đây bao giờ cũng đứng-dẫn và thành-thực giúp các ngài đủ mọi phương - diện để khuếch-trương về bất cứ một công nghệ nào.

Nhà thuốc LÊ-HUY-PHÁCH nhơn nhất

*Kinh thành ngày trước, tỉnh bây giờ
 Tượng đồng Trấn-vũ hương còn ngát
 Bia đá Hoa-văn nét chưa mờ.
 Bảo-tháp lơ thơ chòm cỏ mới
 Doành Tô lai láng bóng trăng xưa.
 Gặp ai cố-lão ra đây hỏi
 Chồn cũ phồn hoa đã phải chưa ?
 Đó là bài thơ của Hồ-xuân-Hương cảm tác*

TAM-HỮU THƯƠNG-ĐIỂM

141 Rue des Voiles — Hanoi

Tổng phát hành :

Các ngài lịch sự
 nên dùng :

Brillantine - UNIC

Chải đầu
 rất mượt, không
 nhờn và không rụng tóc

Ai ai đã dùng đến thuốc LÊ-HUY-PHÁCH đều công nhận
 là hay cả

khi đến viếng Hà-thành vào hồi cuối Lê đầu Nguyễn. Nhưng với khách-du quen biết bây giờ, tôi tưởng chỉ sửa một chữ ở câu 4 : « Bia đá Hoa-văn nét đã mờ », vì lâu nay không còn khoa-cử Hán-học mà khắc tên vào bia đá Hoa - văn như trước nữa ; còn thì cảm tưởng của chúng ta cũng thế.

Q. C.

LIBRAIRIE	ĐÓNG SỔ SÁCH, CHỮA BÚT MÁY, CHO THUÊ TRUYỆN MUA - BÁN - ĐỔI SÁCH HỌC, TRUYỆN CŨ, BÚT MÁY
T H Y C H - K Y	<i>Bản hiệu lúc nào cũng sẵn sàng mua bán và trả lời các khách hàng ở xa muốn hỏi giá.</i>
RELIURE	<i>Gửi hàng cẩn thận và nhANH chóng.</i>
15, Phố Sinh-Tử - HANOI	

Trung - Nam - Bắc đều có thuốc LÊ-HUY-PHÁCH

Hanoi văn học

của *Phan Trần Chúc*

HANOI là tất cả bộ Việt-Nam văn-học-sử. Nếu « Ánh sáng bao giờ cũng phát ra từ nơi kinh kỳ » là sự dĩ-nhiên thì người ta cũng không thể liệt Hanoi ngang hàng với nhiều đô-thành khác ở Viễn-dông như Vọng-Các, Hán-Thành v. v. vì nó là một trong những kinh-kỳ cổ và bền nhất thế-giới.

Cũng như ở bất cứ một nước nào khác, sự kén chọn nơi đóng đô tại nước Việt-Nam là do theo quyền lợi hoặc cái sở thích riêng của một ông vua.

Kể từ tín-sử (1) trở xuống thì Đinh Tiên-Hoàng đóng đô ở Hoa-Lư, hoặc giả bởi nơi này, đối với ông là chỗ cổ hương.

Lê Đại-Hành ở luôn đó mà không rời. Nhưng cũng không quá được hai đời thì

giang-sơn vào tay Lý Công-Uẩn mà quốc-đô cũng di tới Thăng Long.

Đến đời Hồ, cha con Quý-Ly và Hán-Thương sở-dĩ phải thiên đô vào Tây-Kinh. (Thanh-Hóa): không phải do theo ý muốn mà vì sự cần thiết của việc dụng binh.

Vua Quang-Trung định bắt ép quốc-đô của chúng ta phải là Nghệ-An (Phượng hoàng trung-đô) nhưng chí ấy chưa đạt thì nhà Tây-sơn đã mất.

Tóm lại, kinh-đô chính-trị của nước Việt-Nam trong khoảng hai nghìn năm, tuy có thay đổi ít nhiều lần. nhưng cái kinh-đô văn-học của chúng ta thì không hề di chuyển một chút nào, thủy chung nó vẫn là thành phố Hanoi.

Ở Hoa-Lư hiện thời, hỏi còn gì là di-tích của một nền văn-hóa cổ nhất ở Viễn-đông?

Không có gì hết, hay chỉ là mấy ngôi đền cũ rất sơ sài đứng ngất ngưỡng trên những ngọn núi đá bọc rêu xanh biếc.

Tây kinh ở Thanh-Hóa lại càng điêu tàn hơn nữa, vì không có giá-trị gì khác là mấy bức tường cũ đứng trơ trọi ở cánh đồng hoang.

Tỉnh-thành Nghệ-An tuy sầm uất khác hẳn mấy nơi trên, nhưng chỉ là một thành-phố thương-mại, ngoài ra không có di-tích gì

thuộc về văn học, nhất là từ đời Lê trở về trước.

Trái lại, thành phố Hanoi là một cuốn sử lớn mà mỗi ngôi chùa cổ, mỗi tấm bia mờ là một trang quan trọng của một thời đại đã qua.

Được viên Thứ-Sử của nhà Hán là Thạch-Đái đặt hòn đá đầu tiên, thành-phố Hanoi đã tự hiển mình làm kinh - đô cho nước Việt-Nam từ trước kỷ nguyên Gia-tô với cái tên bóng bẩy là « Long Uyên ». Trải hai mươi thế-kỷ, nó lần lượt đổi làm La Thành, Đại La, Đông Kinh, Đông Quan, Thăng Long và sau rốt là Hanoi. Nhưng thời đại có biến di, mà cái địa-vị là trung tâm điểm văn học, nó vẫn không bao giờ di-dịch.

Cùng với các bạn đọc. Chúng ta hãy cùng mở cuốn sách lớn Hanoi :

Không kể những mẫu thành cổ của Cao-Biên còn lại và một vài nơi khác mà chúng ta coi như những trang mỗi một, xin tiến thẳng ngay đến « Văn-Miếu » là trang quan trọng nhất trong lịch-sử Văn-học Việt-Nam.

Văn-Miếu Hanoi hay « nhà Giám » — một tên tắt của chữ Quốc-tử-giám — được dựng lên từ niên-hiệu Thần-Vu thứ hai đời Lý Thánh-Tôn, nghĩa là sau khi Lý Công-Uân được nước

và thiên-đò ra Thăng - Long hơn sáu mươi năm.

Tuy nhiên, chúng ta không thể lấy ngày lập Văn-Miếu làm sinh-nhật của văn học nước ta.

Vì theo sử thì Hán học được nhập cảng vào đây từ khi Sĩ-Nhiếp sang làm thứ-sử Giao-Châu. Nhưng còn trước nữa cũng chưa biết chừng, có người đoán là từ đời nhà Triệu.

Nhưng dù sao nữa, Văn-Miếu cũng vẫn là trường quốc-học đầu tiên của chúng ta. Vì, phía sau chính-điện là chỗ thờ Khổng - Tử, Chu-Công, Tứ-Phối và Thất thập nhị hiền, vua Lý Thánh-Tôn còn lập nhiều nhà riêng làm chỗ học tập cho con cháu các quan và chính hoàng-thái-tử cũng phải đến thụ nghiệp ở đấy,

Vì đời Lý, Văn-Miếu chính là cái lò hun đúc ra triều-đình và những quan cai-trị của tương-lai. Đồng thời nó cũng là yếu điểm độc nhất của Văn học Việt-Nam. Vì, những học-sinh tòng học ở quốc-tử-giám ra, hầu hết là được bổ làm quan, nghĩa là giữ việc chẵn giắt và truyền những tia sáng văn-học cho dân chúng.

Sang đời Trần, văn học lại càng thịnh hơn trước.

Trần Thái-Tôn đã mở ra khoa thi Thái-học-sinh (1232) để kén chọn lấy nhân-tài. Và, ba tiếng « Thái học sinh » có lẽ các nhà cầm

quyền, hồi đó cho là chưa đủ vinh dự cho những nhà văn có biệt tài, nên lại bắt chước Tàu mà đặt ra tam khôi : Trạng nguyên, Bảng nhãn, Thám hoa.

Một điều đặc sắc vì đời Trần là các vị thân vương phần nhiều đều có khối óc khuyến-khích và hộ-vệ cho văn-học như người Mé'cène ở nước cổ La-mã khi xưa. Cho nên Thăng-long đã được một hồi náo-nhiệt phi-thường. Các cự-khanh như Trần Quang-Khải, Trần Nhật-Duật đều có dung nạp ít nhiều danh-sĩ đọc sách ở nhà mình. Trần Ích-Tắc, vị thân vương đã bị các sử-gia thống mạ vì phạm vào tội hàng quân Nguyên và theo Thoát-Hoan sang Tàu — lại càng có công to hơn cả với văn-học Việt-Nam. Chính ông đã lập một ngôi nhà lớn ở cạnh phủ-đệ của mình để thu dung các danh-sĩ đương thời, Ông cấp sách vở và cơm áo cho học để họ được yên trí làm văn và đọc sách, khỏi bận rộn vì kế sinh nhai. Các nhà nho cự - phách như Mạc Đĩnh - Chi chẳng hạn, đều là mặc-khách của Trần-Ích-Tắc, trước khi có sự-nghiệp lừng lẫy một thời và dương danh với hậu thế.

Những công cuộc trước tác của Phạm Sư-Mạnh, Nguyễn Sĩ-Cổ, Lê Văn-Hưu v. v. đều còn lưu truyền đến bây giờ. Văn của các nhà nho đó phần nhiều hàm một cái khí mạnh

mẽ, ít ai bì kịp, Thí-dụ mấy bài dưới đây của Lê-Quát tiên Phạm Sư-Mạnh sang sứ Tàu :

*Dịch lộ tam thiên quân cứ an,
Hải môn thập nhị ngã hoàn san,
Nam triều sứ giả thiên biên khách.
Quân đắc công danh ngã đắc nhân,*

Dịch :

*Người tựa trên yên trái dặm ngàn,
Ta về cửa bể cách quan san,
Sứ thần dật khách, ai hơn kém ?
Ai đó công danh, tớ được nhân.*

và bài « theo vua về kinh » của Trần Quang-Khải :

*Đoạt sáo Chương - Dương độ,
Cầm hồ Hàm - Tử quan,
Thái bình tu tri lực,
Vạn cổ thử giang san.*

Dịch :

*Hàm - Tử tranh giáo giặc,
Chương - Dương giúp rợ Hồ,
Buổi thịnh nên đua sức,
Non nước vẫn nghìn xưa.*

Theo quốc sử thì Nguyễn-Thuyên đời Trần đã đặt ra chữ Nôm, một lối chữ phỏng ở chữ Hán ra, để ghi lấy tiếng Việt-Nam Quốc-văn của chúng ta sau này, gốc chính là ở đấy.

Qua nhà Hồ và một hồi Bắc thuộc, văn học Thăng-Long hình như đã bị đình đốn một

hồi. Nhưng với công cuộc khôi phục của Lê Thái-Tổ, nền văn học ở Thăng-Long lại phục hưng. Nhất là đến đời Lê Thánh-Tôn thì văn học lại càng được sùng trọng hơn nữa.

Nhà vua mở rộng Văn-Miếu theo quy mô đền thờ Khổng phu-tử ở Khúc-phụ bên Tàu.

Sau Văn-Miếu là nhà Thái-học và tòa Bí thư. Con cháu các quan văn, vũ và các sĩ-tử trong nước đều được lựa cho tòng học ở trường này, Khoa Minh-Kinh đặt ra từ đời Lê Thái-Tổ, đổi làm khoa thi Tiến-sĩ, cứ ba năm lại mở một lần. Các thí-sinh trúng tuyển được ghi tên vào bia đá đặt ở hai bên nhà Giám để lưu truyền phương danh với hậu thế.

Thảo bài ký về khoa thi năm thứ 15 niên hiệu Hồng-Đức, một danh-sĩ đương thời là Thân-nhân-Trung viết :

«... Ngày mừng ba tháng ba thì gọi tên treo bảng, các sĩ tử đều được vinh quang, vào ban tước lộc để thăm ơn vua, nào ban mũ áo đẹp may mắn. Ban yến ở điện Quỳnh-Lâm, cho ngựa để về bái tổ. Dân Tràng An kéo nhau ra xem các quan Tiến Sĩ ai nấy đều khen là Thánh triều sùng nho xưa nay ít thấy. Ngày mừng bốn, bọn Trạng nguyên là Nguyễn Trực vào triều tạ ơn, đến mừng chín thì vinh qui ...»

Đọc bài ký trên này của Thân Nhân-Trung chúng ta cũng có thể tưởng tượng được rằng

về đời Hồng-Đức, văn học ở Thăng-Long phần thịnh là nhường nào. Các ông Tiến-sĩ mới «nào hèo hoa, gươm bạc, nào tán tía lọng xanh», kể ở ngoài cuộc sao khỏi thêm thường mà chẳng hết sức «nấu sủ sôi kinh», đề cầu sự may rủi ở nơi trường ốc.

Vì thấy niên-hiệu Quang-Thuận, và Hồng-Đức, không những việc học-vấn và khoa-cử rất thịnh, ngay đến thơ, văn cũng được tôn-trọng khác thường. Chính vua Lê Thánh-Tôn rất thích ngâm vịnh nên nhà vua lập ra một Tao-dàn mà tự xưng là Tao-dàn nguyên-sủy, trong có 28 vị thi-hào như Thân Nhân-Trung, Đỗ-Nhuận...

Các nơi danh thắng ở Thăng-Long như Tây-Hồ, Nùng-sơn, Tả-vọng-hồ, Báo-thiên-tháp vân vân, đều là những đầu đề ngâm vịnh cho vua tôi nhà Lê.

Theo tập « *La Thành cổ tích vịnh* » của Trần Bá-Lãm đời Lê thì Tả-Vọng-Hồ (Hàn-Kiểm) đã từng được làm một cái thi-dàn rất quan-trọng của Lê Thánh-Tôn. Phía bắc hồ này, nhà vua cho lập một cái diều đài (nhà câu) rất lộng lẫy. Hàng tháng cứ vào ngày rằm thì lại cho thả cá vàng xuống hồ, rồi nhà vua cùng với trăm quan đến đó ăn yến và ngâm vịnh. Yến tan, đến câu cá. Ai câu được cá vàng thì được trọng thưởng.

Lê Thánh-Tôn lại sai thảo ra hình luật, gọi là luật Hồng Đức, làm quốc-sử v.v...

Đến đời Mạc, văn học tuy có kém, nhưng cũng đã tạo ra tạo ra được những danh-sĩ như Nguyễn Bình-Khiêm, Giáp Hải, Đỗ Uông.

Khi nhà Lê trung-hưng lên được thì văn-học lại phồn thịnh theo như khuôn khổ của Lê Thánh Tôn khi trước. Nhất là về hồi Lê-Mạt, văn Nôm trở nên rất thịnh hành Hồ Xuân-Hương, Chiêu-Hồ, Chiêu-Lý đều là những tài-tử của thời này. Các vua Chúa như Trịnh Sâm chẳng hạn, cũng không lấy chữ Nôm làm hay nữa, mà thi nhau ngâm vịnh bằng tiếng mẹ đẻ, mỗi lần có thi giờ nhàn rỗi.

Di-tích văn-học của hai triều Lê và Mạc hiện còn ghi trên 82 tấm bia dựng tại Văn-Miếu bây giờ.

Theo sách « *Đại Nam lịch triều đăng khoa lục* » thì từ năm 1442, tức là năm dựng lên tấm bia cổ nhất đến năm 1780 — lúc dựng tấm bia cuối cùng — có tất cả 96 khoa thi, ấy là chưa kể những khoa của nhà Mạc mà tổng số là 21. Tại sao chỉ còn có 82 tấm bia ? Người thì cho là nhà Mạc đã phá hủy những tấm ghi tên các ông Nghè đã phản đối triều mình. Có người bảo là tại họ Trịnh

truyền phá những bia lập lên từ triều Mạc.

Hai thuyết ấy, thuyết nào đúng ?

Sự phán đoán là ở các nhà khảo cổ, không thuộc phạm vi bài này. Chúng ta chỉ nên nhận biết là vì triều Lê, văn học ở Thăng Long phần thịnh không biết ngần nào, và các họa-giả như Ngô Thời-Sĩ như Lê Quý-Đôn đều là người của triều ấy.

Đến đời Tây Sơn, vua Quang Trung rời đô vào Phú xuân (Huế). Nhưng Bắc Thành (Thăng Long) vẫn không mất địa-vị là kinh đô văn-học của nước Việt-Nam. Vì các khoa thi B á c sĩ (Tiến sĩ) và c ố n g sĩ Cử nhân đều mở tại Bắc Thành. Và nhà Tây sơn đã gây được một cuộc cách mệnh lớn trong văn-học là d ù g chữ Nôm để thay cho chữ Hán trong những khoa thi ấy.

Chữ Nôm được triều Tây-sơn tôn-trọng một cách đặc biệt như vậy, nên thơ, văn làm bằng quốc văn rất nhiều. Những bài văn tế «Trận vong chiến sĩ» của Phạm huy Ích, văn tế vua Quang-Trung của Ngọc-Hân công-chúa đều là những áng văn kiệt-tác mà hiện thời ít ai làm nổi.

Khi chính-quyền từ họ Tây sơn chuyển sang triều Nguyễn thì văn học ở Thăng Long có hơi sút kém. Nhưng nó lại đột khởi lên được với cuộc bảo-hộ của người Pháp ở

Bắc Hà.

Các học đường phủ cao đẳng, trung học, thư viện như trường Bác - cổ Viên đông, Trung ương thư-viện đều là những cơ-quan rất quan-trọng để bồi bổ cho nền văn học Việt Nam.

Bên cạnh những nơi ấy, các báo quán, các nhà xuất bản mỗi ngày một mở nhiều, chính rằng văn học của kinh-đô Thăng Long ngày xưa và Thành phố Hanoi bây giờ, mỗi ngày chỉ có một phát triển thêm, tuy Hán văn đã đổi ra quốc văn và các bút lông đã không hợp thời nữa mà nhường chỗ cho ngòi bút sắt.

Rồi đây, thành-phố Hanoi có thể giữ mãi được mối liên-quán mật-thiết với văn học như hai ngàn năm lịch sử đã tặng cho nó được không ?

Chúng tôi xin trả lời quả quyết là có.

Vì, Hanoi thuộc vào hạng những thành phố như Paris chẳng hạn, không phải là công-cuộc mà loài người có thể tạo-tác ra được trong khoảng một tháng hay một năm. Nó là cuốn sách lớn mà mỗi trang là công nghiệp của một thời. Thi-dụ Văn-Miếu là của đời Lý, nhưng dựng bia Tiến sĩ lại là việc của Triều Lê. Rồi khắc bản gỗ để in sách là lệnh của Nhân Vương Trịnh-Cương

dùng chùa Trấn Vũ làm nơi để luyện tập văn bài lại là cái sáng kiến của sĩ-tử hồi Lê Mạt.

Rồi tả vọng hồ, rồi Báo thiên tháp... Mỗi thắng tích ở Thăng Long ít nhất là còn lưu lại một tấm bia. Văn thể và bút pháp trên những tấm bia ấy là hình ảnh của một thời.

Hanoi đã trải qua sự tàn phá của nhiều cuộc ngoại xâm như Mông Cổ Mãn Châu, đã bị đảo lộn vì nhiều cuộc nội loạn như Hồ, Mạc, Kiều Bình. Song những di-tích về văn-học của nó vẫn còn.

Hai nghìn năm dĩ vãng chứng rằng: Thành phố Hanoi sẽ vĩnh viễn là cuốn Văn học sử cổ và quan-trọng nhất của nước Việt-Nam. Cuốn sử ấy rồi đây, sẽ chỉ thêm chữ và thêm trang, chứ không bao giờ tiêu-diệt.

Phan-Trần-Chúc

(1) Tin sử của chúng ta kể từ đời Đinh trở xuống.

Thắng tích của Hà thành

*Lối xưa xe ngựa hồn thu thảo ;
Nền cũ lâu đài bóng tịch dương !*

DANH lam thắng tích chính là những nơi ký thác của hồn chủng tộc. Và người du khách trải xem dấu vết những thành quách cũ hoặc những cảnh núi sông đã có tên trong lịch - sử, tức là tìm cách sống ngược dòng dĩ vãng để có thể có được những ý nghĩ thâm trầm về hiện tại, và những lo lắng hoặc kỳ vọng ở tương lai. Giang-sơn Việt-Nam của chúng ta, — thì vẫn cứ là của chúng ta chứ sao ! — trải qua bốn nghìn năm đây những vinh quang cũng như những khổ nhục, có thể là một nguồn xúc cảm và tư lự vô cùng cho những ai, thỉnh thoảng, muốn sống cái đồng cảm đồng tình sâu xa và cần thiết ấy. Chỉ tiếc rằng vẻ kỳ tú của thiên nhiên phần nhiều còn giữ được, đến những công

trình nhân-tạo thì hầu hết đã bị những lớp sóng hưng vong rồ tan và rửa sạch rồi.

Thăng-Long là kinh-dô của bao nhiêu triều đại nên nó càng bị tàn hại. Ấy là chưa kể những cuộc phá phách tàn nhẫn, phản văn hóa khác mà ta không nói hết được. Rốt cuộc, nơi cố đô này đáng lẽ là một bảo tàng vô giá và vĩ đại, theo kiểu Paris, Londres, Bắc-kinh, giờ còn được những gì ? Nào đâu là cửa *Đoan-môn*, nhà *Thái-miếu*, đàn *Nam-giao*, phủ *Chúa-Trịnh* ? Lại nào đâu là *La-Thành* của Trương Bá-Nghi, *Đại La-Thành* của Cao-Biên, *Thăng-Long thành* về các triều Lý, Trần, Lê, cứ gọi là một mảnh ngói, một viên gạch cũng không còn !

Ngày nay, một du khách đến chơi Hà-nội, nếu muốn tìm lại nơi thâm cung trong đó bà Lý-Chiêu-Hoàng đã gạt đôi giòng lệ để giã từ chiếc ngai vàng của tổ-phụ và vĩnh biệt ông chồng yêu dấu, hoặc con đường mà cái đám cưới không tiền khoáng hậu của vị cái thể anh hùng Nguyễn-Huệ với vị tuyệt sắc giai-nhân Ngọc-Hân đã đi qua, hoặc chỗ nội đường mỗi mệnh lệnh mà vương-phi Đặng-thị-Huệ ném

ra tức là gần như một ý thiêng liêng của Thượng-đế chẳng hạn, người du-khách đã tình ấy chắc chắn là sẽ bị thất vọng và phải bùi ngùi, như Thanh-Quan nữ thi-sĩ.

*Tạo-hóa gây chi cuộc hí trường!
Đến nay thấm thoát mấy tình sương...
Lối xưa xe ngựa hồn thu thảo :
Nền cũ lâu đài bóng tịch dương.
Đá vẫn trơ gan cùng tuế-nguyệt,
Nước còn chau mặt với tang-thương.
Ngàn năm gương cũ soi kim cổ,
Cảnh đây người đây luống đoạn trường...*

Cũng may là những vang bóng của dĩ vãng chưa đến nỗi tan nát cả. Chúng ta, hiện thời, mắt còn kịp thấy được một vài. Phải, ít lắm và hết thấy chưa chắc vẫn giữ được cái bộ mặt thực của nó! Dù sao, nó vẫn là những của báu mà một dân tộc biết tự trọng phải yêu mến và giữ gìn.

Nói về cảnh thiên nhiên thì có Hồ-Tây, tức Hồ Lăng-Bạc, nó nhắc ta nhớ đến những ngày oanh liệt của Trưng-vương, cũng như những hận lòng của Hồ-xuân-Hương nữ sĩ.

Hồ Tây — Ôi kỳ quặc! — Ở về phía Bắc Hà-nội, bốn bề tiếp giáp với đường Cồ - ngư, xóm Yên-phụ, làng Nghi-tàm, làng Bưởi. Mặt hồ rộng mênh mông, mỗi buổi chiều thu lặng gió, phản chiếu ráng mây ngũ sắc nom rực rỡ như hai phiến sà cừ vĩ đại. Chính kẻ viết bài này, hồi còn là một lưu học sinh nghịch ngợm, lười nhác của trường Bưởi, đã từng sống nhiều phút rất mê li, bên hồ Lãng-bạc. Không kể những cái mộng đẹp chẳng bao giờ thực hiện của tuổi dậy thì, nói ngay những đêm khó ngủ đứng trên lầu cao nhìn mảnh trăng sương, lồng ngấn nước mà ngâm nga câu: « *Canh khuya vắng vắng trống canh rồn, trơ cái hồng nhan với nước non* » để ngâm ngùi cho cái cô đơn mông mênh của một tâm hồn trác tuyệt, hay một chiều thu gọi cảm, mắt ngắm mê man, những màu tươi thắm của mây trời mà tưởng như thấy cái cảnh tượng « *vạn lý tinh kỳ vân biến sắc* » của bậc phụ-nữ đã từng phấn son tô điểm sơn hà, ấy chỉ nói ngay những thời khắc ấy đã say sưa biết chừng nào !

Sau hồ Tây, phải kể đến hồ Hoàn-Kiểm viên ngọc của đất Thăng-long Hà-nội mà không hồ Hoàn-Kiểm thì Hà-nội sẽ khác gì

một giai nhân không có nụ cười! Hơn nữa Thực vậy, ta hãy thử nhắm mắt tưởng tượng một Hà-nội không hồ Hoàn-Kiểm mà xem. Ta sẽ chỉ thấy một mớ những cái hộp gạch nó giam hãm, nó đè gẫy cả đôi cánh của tâm hồn không cho được một phút dây nào bay bổng!

Ngoài hai thắng cảnh trên đây, ta có đền *Trung - liệt*, chùa *Một - cột*, hình bông sen nở, đền *Trấn vũ*, với pho tượng đồng đen và cái cổ tích ly kỳ về Huyền Thân Đại Đế, chùa *Trấn Bắc*, đền *Ngọc sơn*, *Văn miếu*, đền *Hai Bà*, tất cả là những công trình kiến trúc nó hình dung cái lòng tín ngưỡng và những võ công, văn trị của nòi giống.

Biểu tượng của hiện đại thì có vườn *Bách thú*, nhà *Hát Tây*, vườn hoa và tượng đồng ông *Paul Bert*, vườn *Cóc phun*, vườn hoa *Canh nông*, nhà *Gô đa*, *Lâu Đài Tư Lụa*, những nơi mà cái kỹ nghệ làm đẹp đã tới chỗ cực thịnh, mà, cứ chiều thứ bảy hoặc sáng chủ nhật, ta thường gặp biết bao nhiêu cặp mắt sáng ngời ham muốn, những tâm hồn đốt cháy bởi dục vọng đi thất thểu từng đàn để nghiền ngẫm những ý định tối tăm.

Hai thời đại, hai tinh thần !

Rồi đây, văn minh cơ khí sẽ còn cho ta thấy nhiều cái lạ nữa, có thể làm ngỡ khách du lịch, và làm phai mờ dấu vết cũ của Thăng-long.

Tiết sơ thu năm Tân-Ty

LAN-KHAI

THƠ ĐƯA CHO VỢ

« Tặng những ai cũng là nghệ-sĩ »

Anh cố nâng-niu đời
nghệ-sĩ,
Sao em còn ước-vọng
giàu sang ?
Nghìn xưa cái giống
oan-gia ấy,
Chỉ sống bản khoản
với mộng vàng.

• •

Với mộng mà thôi
cũng đủ rồi,
Nhà vàng coi tựa
lãnh-cung thôi.

Một cơn mây chó về tay trắng,
Trả kiếp phù-sinh thoát nợ đời.

• •

Chẳng hơn Vương-Khải, Thạch-Sùng ư ?
Tiếc của muôn năm hận đến giờ.
Vị cũng như anh mà nhẹ túi
Thì, đời đâu mĩa đến thiên-thu.

Nguyễn-Tổ

Bệnh đời trăm-trọng

Ngày đi... Tắm lịch gầy dần...
Tháng mòn, năm cũng lần lần hết năm.
Ai đây, vừng trán còn răn,
Mắt trong mờ vẫn bụi trần ganh-đua.
Nước cờ cay đánh càng thua,
Nợ-nần gỡ mãi bao giờ cho xong ?
Bệnh đời trăm-trọng nơi lòng,
Tìm thầy chạy chữa, non sông vắng người.
Hỡi ơi ! mang lấy chữ tài,
Là mang lấy cả một đời ưu-tư !
Lay thành muốn chuyển thân Vờ,
Lau non lại tưởng mình là gỗ lim.
Cho nên thất-bại từng phen,
Chưa ba mươi tuổi nổi-chìm, bốn tao.
Lòng son ướp mãi rượu đào,
Mượn say dần lối hồn vào cõi quên.
Vị đời, nếm những chuân-chuyên.
Xá gì danh-vọng hảo-huyền mai sau.
Sống còn có nghĩa chi đâu ?
Nữa khi khép mắt nghiêng-đầu là thôi...

Nguyễn-Tổ

(Juillet 1941)

HANOI ĂN CHƠI

của Nguyễn-Tổ

MỚI đọc cái đầu đề trên đây, hẳn các bạn đã tưởng tôi sẽ đem trình bày những chiều chủ nhật cá-ngựa, những sòng đồ - bác, những tiệm hút, những đêm lăn-lóc ở Khâm-thiên, Vạn-thái, Ngã-tư, Gia-quất, Vĩnh-hồ, hay là tiệm nhẩy đầm từ năm ngoài đầu !

Những thú đó, cũng là những cuộc chơi thật, song là những cuộc chơi truy-lạc, có hại cho cả tinh thần và vật chất. Cũng bởi những cuộc chơi « *lăn lóc đá mê mẩn đời* » ấy, mà không một thứ ba, thứ sáu nào tòa án không phải xét xử một hai việc. Và không sáng nào phòng tiêm thuốc bệnh phong tình ở con đường Julien blanc của kinh-thành Hanoi không đông nghịt những

người đến tiêm thuốc. Không, tôi không định nói đến cái thú chơi tai hại đó. Vì những thú chơi ấy nó sẽ đưa chúng ta đến chỗ phá sản, chỗ diệt vong.

Tôi chỉ định nói đến thú ăn-chơi. *ĂN* ở đây là ăn ngon, và *CHƠI* là chơi những thú thanh-tao.

Sau những giờ làm việc mệt nhọc, các bạn hãy tìm những hiệu có món ăn ngon mà thưởng thức.

Đại khái như nem chả hàng Quạt, cơm Tàu hàng Buồm, thịt chó hàng Hòm, phở xe Khâm-thiên, bánh cốm hàng Than, mỳ vịt hàng Da, thịt dê bờ Hồ, bánh cuốn nhà Thờ, cơm tây hàng Trống.

Đó là chưa kể hai món đặc biệt mà chỉ Hanoi mới có như chả cá, và bún ốc.

Một người bạn tôi, anh đã sống ở khắp nước Tàu sáu năm, ở Nhật hai năm, ở Pháp, ở Mỹ, ở Anh, ở Đức, ở Ấn độ trong khoảng mười năm mà anh phải công nhận duy Hanoi có hai món ăn đặc biệt đó.

Salon de beauté
Hollywood
70^E Jules Ferry HANOI

Anh đã nói với tôi :

— Anh ạ ! Khắp những nước rất văn minh tôi đã đi qua, đã ở lại, mà tôi không thấy món ăn gì ngon bằng hai thứ đó.

Đã một lần uống rượu say, anh nói với tôi một câu rất hào hùng và quá đáng ;

— Sau này vạn-quốc chú ý đến giống người Việt-Nam mình có lẽ là nhờ 2 món ăn đó.

Tôi đã trả lời anh bằng một mỉm cười. Chính tôi cũng không nhớ rằng cái mỉm cười lúc đó của tôi là biểu đồng-tình hay phản-đối.

Ấy là ở đây tôi chỉ nói đến món ăn ngon của Hanoi, chứ chưa nói đến khắp xứ Đông-Dương như cả Nghệ-an, nước mắm Nam-ô, cá Cha Saigon, hà-tươi Quảng-yên, rau muống Sơn-tây, nhãn-lồng Hưng-yên v. v.

Giờ đến thú chơi, thú chơi tao nhã, bổ ích cho tâm-hồn. Đọc tới đây, chắc có bạn đã muốn cãi tôi :

— Ngoài những thú chơi trên kia «*Tửu, sắc, yên, đồ*» thì gọi thế nào được là thú chơi :

Thật tai-hại, không biết từ xưa ai đã đem chắp bốn chữ đó đi liền với nhau, để cho loài người ngày nay mòn mỏi, suy tàn dần đi, nào mấy ai chỉ mãi mê một trong bốn chữ đó mà

có thể sống được trăm tuổi, dù đến năm, sáu mươi cũng hiếm lắm thay.

Nếu chúng ta, loài người, còn thờ-phụng bốn chữ đó, chỉ dùng bốn chữ đó để giải trí, khiến sáu thì một ngày kia đây, chúng ta, loài người, ai sống được đến ba bốn mươi tuổi đã là già lắm. Và cứ một luận-diệu đó kéo mãi thì rồi sẽ ra sao ?

Chúng ta chẳng thấy ông cha chúng ta xưa, các ngài sống lâu bao nhiêu, đầu bạc phơ mà da dẻ vẫn hồng hào, gân cốt vẫn khỏe mạnh, có phải các cụ lúc thiếu-thời không chơi đâu.

Nhưng các cụ biết tạo ra những thú-chơi tao-nhã biết chơi bằng thiên-nhiên như ngâm hoa vịnh-nguyệt, cưỡi con lừa vàng đứng-dỉnh thả cương vào rừng mai, hoa trắng xóa ; đánh cờ dầu non, hay đẩy một mái chèo vừa làm ngư phủ, để vừa đi tìm những Đào Hoa thôn, vườn Quỳnh Uyển ; khi lưng đeo một cánh cung, sườn đeo một ống tên vào rừng tìm săn những muông thú hoặc cầm một ống địch vào rừng thông để hòa với tiếng lá thông bay.

Chắc có bạn lại bảo :

— Bởi vì ngày xưa chưa có hồng lâu, chưa có sông đồ bác, chưa có nhà nhầy dầm, chưa có tiệm hút và chưa có nhiều thứ vân vân... Nên các cụ phải chơi một cách tao-nhã đó thôi ! Chứ nếu các cụ cũng sinh vào đời

bây giờ, thì hẳn cũng phá giới như chúng ta vì rằng những thú chơi tao nhã đó gần như không còn nữa.

Thực là nhầm!

Đó là các bạn không biết thích, và không muốn dấy thôi. Còn nhu' báu vật của thiên-nhiên có bao giờ thiếu thốn.

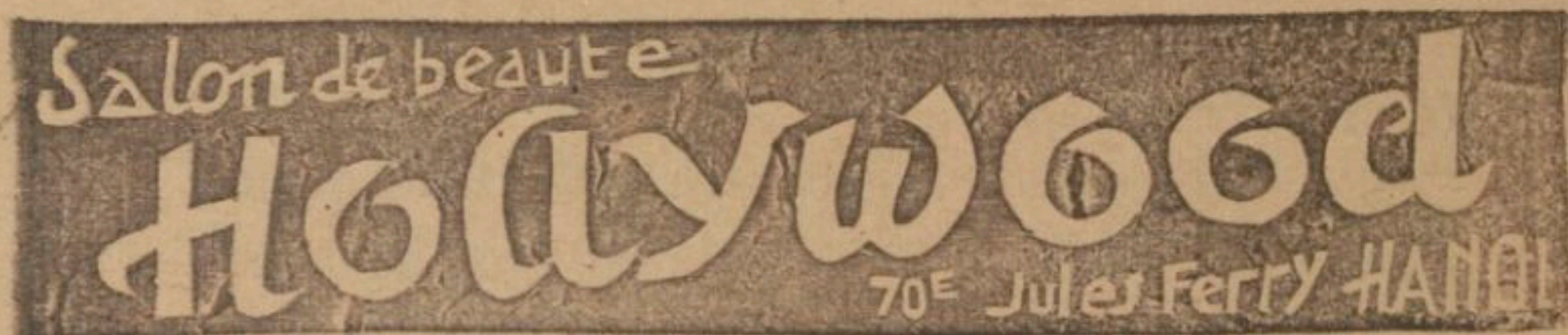
Một chiều thứ bảy, các bạn muốn giải trí để bù lại mấy ngày làm việc vất vả trong bốn bức tường, trong trường doanh-thương; đáng lẽ các bạn phải rủ nhau xuống Khâm-Thiên, Vạn-Thái, Ngã-tư đến những tiệm a-phiến, đến sông đồ-bác thì các bạn hãy thay bằng (nếu là mùa hè hay xuân, thu) cách rủ nhau thuê một chiếc Yacht (thuyền buồm) mang theo khí cụ âm-nhạc cho thuyền bơi ra giữa Tây-hồ, mà hòa chơi, hôm đó lại là đêm trăng nữa, cái thú mây trời, trăng nước ấy hẳn là phải gột sạch những phiền não, bận rộn của cuộc đời thường ngày, Những lúc đó các bạn hãy thả tâm hồn cho hòa vào trăng nước, các bạn hãy nghĩ đến những trận oanh oanh, liệt liệt của hai bà Trưng, các bạn được nghe tiếng chuông rền ở đền Trấn-võ.

Như vậy, cho tới lúc ra về, xem các bạn thấy tinh-thần mình sáng-khải, nhẹ nhàng, vui vẻ, như thế nào? Và, nếu đem

so với một buổi sáng khác ở nhà đào-nương ra, miệng còn đắng chất cặn rượu, cặn thuốc phiện, quần áo nát nhàu, còn đượm mùi son phấn rở tiền ; cơ thể rã-rời, uể-oải, chán nản cả cuộc đời thì các bạn thấy đáng nào hơn ?

Bảo rằng đi giải-trí, mà chính ra mình tự đem giết bớt mình đi một ít ở những đêm trác-táng như vậy. Thành ra muốn tìm vui cho nhau mà hóa hại nhau đó thôi. Vậy bây giờ các thanh-niên chúng ta hãy xin phép Chính-phủ lập ra những ban kịch, để anh em có cái thú chơi tập lúc nhàn rỗi vừa nâng cao trình độ mỹ-thuật của nghề kịch nước nhà, vừa có thể nhờ nó mà diễn lấy tiền dúp vào những công việc hữu ích trong xã-hội hiện thời như các hội phúc-thiện, hội Truyền-bá quốc-ngữ, hội cứu-giúp những nạn nhân chiến tranh hồi Âu-chiến vừa qua.

Hoặc các thanh niên chúng ta chơi bằng cách lập ra các hội thể-thao ; trong đó gồm

môn bơi lội, chạy nhảy, thi xe đạp, đấu quyền, đá bóng, đánh tennis vân vân. Những thú chơi này vừa không tốn tiền vừa làm cho chúng ta khỏe mạnh, gân cốt nở nang và sẽ gây được nòi giống tốt.

« Một khi chúng ta đã cường tráng về thân thể, thì lo gì không chữa được những tâm-hồn nhu nhược, suy bại ». Đó là lời Thống-chế Pétain.

Ngay như nước Pháp của chúng ta mới đây, bị một cách đau đớn trước sức mạnh của nước Đức, cũng bởi, đa số thanh niên Pháp mãi-mê đồ sô nhau theo thú ăn chơi, đồ sô nhau đi tìm cá nhân khoái-lạc thuyết, (những thú ăn chơi và khoái-lạc tầm thường, tai hại). Và giữa lúc đó luồng tân trào lãng mạn đó tràn qua, thanh-niên ta cũng bị ảnh hưởng.

Nhưng, nhưng ngày nay, Thống-chế Pétain lên cầm quyền nước Pháp, thì những khoái-lạc ăn chơi lầm lạc đó không còn nữa. Ngài đã “làm lại” nước Pháp cũ, thành một nước Pháp mới. Một nước Pháp mới dần dần sẽ hoàn toàn về mọi phương diện.

Tôi thành thật cầu trời cho vị quốc-lão của chúng ta được kháng - kiện mãi mãi để Ngài có đủ thì giờ làm trọn sứ mệnh và ý muốn của ngài.

Cũng nhờ ở sự học uyên bác và mái tóc bạc phơ, biểu hiệu của sự từng trải, Thống-chế Pétain, đã xét thấu rõ ràng căn bệnh đã làm cho nước Pháp bị tê liệt nên, sự cứu chữa cải-tạo thanh niên rất chóng.

Ở Pháp, hiện giờ đến chín mươi phần trăm thanh niên phóng đảng trước đã biết vâng lời Thống-chế mà xa lánh những thú chơi tai hại, để quay về với sự « cần lao » « gia đình » và « Tổ quốc »

Theo gương đó chính-phủ bên này hồi năm ngoái cũng vội vàng tìm cách cứu chữa lại thanh niên chúng ta bằng cách đóng cửa những nhà nhậu đầm, hạn chế sự cho phép mở nhà cô đầu, hạn chế sự mở tiệm hút và tăng dần dần rất cao giá thuốc phiện để ta trông thấy đắt đỏ mà tự xa lánh, và trừ triệt để các sòng bạc.

Một mặt chính-phủ hết sức giúp đỡ các nhà thanh-niên kỹ nghệ khuyến khích các thanh-niên có óc sáng chế.

Đó là công cuộc rất ích lợi của chính phủ ở đây. Vả chăng, nguyên-nhân thất bại của nước Pháp hồi năm ngoái và những công-cuộc cải tạo xã hội trên đây đã gọi tỉnh lại bao nhiêu thanh-niên lầm-lạc, đã nâng cao tinh thần thanh-niên xứ ta lên

một bọc, đã giúp đỡ được một số lớn thanh niên thất nghiệp.

Ngay chính kẻ viết bài này cũng đã từng lằm-lạc nhiều phen ; song, mấy năm gần đây một, vì tinh-thần và sức khỏe suy bại, và hai là trông-rõ cái luật đào thải của *kẻ mạnh được yếu thua* nên, đã vội vàng tỉnh ngộ bỏ những thú ăn chơi tai-hại, phóng dăng để quay về với bốn phận của một kẻ con ngoan ngoãn trong gia-đình, một tên dân hiền lành chăm chỉ.

Ngoài những thú chơi thích-hợp với thời tiết của ba mùa : xuân, hè, thu trên kia, tôi hiến thêm các bạn một vài thú chơi tao nhã nữa ở những ngày đông mưa lạnh.

Buổi tối, các bạn hãy họp nhau lại quanh một lò sưởi, một bếp lửa mà luận bàn về văn chương. Hoặc cao hơn một bọc nữa mời các bạn vào tìm cái thú chơi với những « danh-nhân » kim-cổ ở Thư-viện Trung-ương. Hay các bạn mời các « danh nhân » ấy về nhà, quần sâu kèn trong chần, thò đầu ra mà : « *Đốt lò hương hỏi chuyện người ngày xưa* ».

Nguyễn-Tố

Mùa thu Tân-Tị 1941.

HANOI DU-HỌC

Cách tổ-chức mấy Trường-tư
của Hùng-Trần

NGOÀI 20 năm lăn lộn với đời, nay trở lại Hà thành, tôi xiết bao sửng sốt khi nhìn thấy quang cảnh Trường tư bây giờ thay đổi khác hẳn ngày xưa. Sau 1 năm học ở Trường tư (năm 1921) tôi đã bị thất vọng và chán-nản về cách tổ-chức. Ngày nay tôi có dịp được thăm mấy Trường Tư lớn thì bao nhiêu nỗi thất-vọng, chán-nản đều tiêu-tan hết.

Các Trường tư ngày nay đã bước một bước khá giải trên đường tiến bộ, không phải chỉ về phần hình thức, căn cứ vào mấy cái nhà trường tráng - lệ, nguy nga, quy - mô rộng rãi, kiến trúc tối tân, mà còn đổi mới cả về tinh-thần. Dưới đây tôi nói đến cái cơ chính nó làm cho các Trường tư có hình thức và tinh thần mới ấy.

NAM HỌC HIỆU

Hiện nay có bốn trường-lớn đã biết hợp-thành « Entente » thỏa thuận với nhau về nhiều điều để nâng đỡ phần tinh thần và giữ lợi quyền lẫn cho nhau.

Đại-khái có mấy điều đáng chú-ý :

Trò nào đã bị đuổi ở một trong 4 trường thì không trường nào được nhận vào học. Trò nào bị « dúp » xin sang trường khác cũng chỉ được vào lớp trình độ tương đương. Muốn thực hành mấy điều trên, mỗi trường có bản kê tên học trò 3 trường kia, và tên trò nào bị-đuổi lập tức tự đi các trường trong Entente.

Làm như thế, học trò sợ bị đuổi, bị dúp, tất phải chăm chỉ và theo đúng kỷ-luật. Vì một khi đã bị thải ra thì còn học đâu hơn được nữa. Hơn thế, quyển Học-bạ (Livret scolaire) « vận - mệnh » một đời học - sinh, trong ấy nhà trường đã ghi rõ - rệt và không thiên vị những kết quả các kỳ thi lục cá nguyệt

Salon de beauté

Hollywood

70^E Jules Ferry HANOI

(comp. semestrielle) nốt và bình-phân hàng ngày của giáo-sư ghi trong fiche. Như thế thì 1 trò dốt, lười, xấu-nết còn dấu điểm sao lỗi mình được nữa. Vì thế, quyền Học bạ của mấy Trường ấy rất có giá-trị, trong khi thi-cử trò nào lỡ thiếu vài nốt mà xét trong Học-bạ vẫn học-khá, tốt nết, « Ban giám-khảo » có thể chằm chước lấy gượng được.

Nhân tiện nói đến thi-cử tôi xin nói luôn một điều đáng mừng cho Tư-Thực-Giới là Giáo-sư tư-thực cũng được chằm thi cả những bậc cao, nghĩa là đã được chính phủ tin-nhiệm.

Trở về trên là chế-độ đại đồng của mấy trường lớn.

Giờ tôi nói riêng về một trường kiểu mẫu « type » mà cách tổ-chức rất chu-đáo :

Giáo-sư có bằng cấp, có giá trị, và là những vị chuyên-nghiệp, đã lão-luyện trong nghề. Các bạn hãy xem bảng kê tên giáo sư ở các trường lớn Hà-Thành sẽ thấy lời tôi nói không sai.

Lớp học thì thoáng khí, sáng sủa và rộng rãi, về học cụ thì đủ những bản đồ sử-ký, địa-dư. Lại còn phòng Thí-nghiệm Vật-Lý học, Hóa-Học và Tap-vật học, thư-viện dồi-dào, sách vở đủ cho giáo-sư và học trò tra-cứu. Quang-cảnh một lớp học lúc thầy giảng-bài

thật là tôn nghiêm nhưng thân-thiện. Nhìn nó ta đủ tưởng-tượng sự tận-tâm của ông thầy và sự chăm chỉ của trò. Nếu các bạn còn hoài nghi thì hãy xem bảng kết-quả các kỳ-thi, các bạn sẽ thấy một con số quan-trọng, có từ Bình-hạng (Mention bien) nữa.

Một điều nên chú ý là những ông sáng-lập ra có đem lòng thương trò nghèo. Chứng cứ: tập học bổng miễn học phí, v.v... Cứ theo một ông Thơ ký một Trường Lớn thì Chính-Phủ hứa sẽ cấp Học-Bổng cho học trò đổi mấy Trường Tư Lớn ấy. Nếu thế thật, chả là một khuyến - lệ đích-dáng mà cũng là một chứng-cớ lòng tin-nhiệm của Chính Phủ. Còn về vấn-đề thể-dục, nhà-trường cũng săn-sóc lắm, nào dạy điền - kinh, lập hội đá-bóng, ban Hướng-đạo và tổ-chức những cuộc du-lịch...

Kể ra cách tổ-chức, quy-củ, sự tiến-hành còn bao điều đáng nói, nhưng tiếc rằng, phạm vi sách này không cho phép, nên tôi chỉ nói sơ đề ai, nay còn hồ-nghi những kết quả tốt-tươi, sẽ đem lòng tin tưởng mà rồi có dịp sẽ trao phó con cháu cho trường đào-tạo. Hay hơn nữa thì Du-khách về mà xem, về mà xét, nhân dịp Hội-chợ, sẽ thấy những dòng này là sự-thực « tinh-tế ».

Thằng hoặc, có ngài nào có con cháu Du-

học Hanoi mà chỉ thấy chúng nã tiền ăn chơi, hư đốn, việc-học của chúng không tấn bộ chút nào thì tôi tin rằng trong 10 « ca », có đến 9 ca là vì các cậu chỉ nghĩ đến chữ « du » hơn - là cần đến chữ « học ». Lỗi ấy một phần-lớn ở phụ-huynh quá-tin ở con, bị họ lừa dối. Các ngài nên nhớ rằng mỗi tháng, nhà-trường có gửi cho các ngài một tờ bulletin kể rõ kết-quả, hạnh-kiểm của con mình. Các ngài hãy coi chừng, nếu không nhận được tờ bulletin ấy là họ giấu đi vì nó tố cáo sức học kém, hạnh-kiểm xấu của họ.

NỮ HỌC HIỆU

Một việc chưa từng có từ xưa tới nay : Mở trường tư thực riêng cho con gái. Vì công việc tổ chức rất khó.

Nói ngay việc chọn lựa giáo-sư : Đã hiếm người giỏi giang, mà những môn học lại thêm lên nhiều : couture, enseignement ménager v. v. Còn khoa điền-kinh mà lại trao cho bạn trai hay võ-quan thì các cô không mạnh gian hấn kết-quả tập-luyện có bớt đi.

Thế mà sự ta hằng mong ấy đã thực-hiện và có kết-quả đáng mừng. Một Trường Tư-thực Nữ-Học thứ nhất của Hà-thành, chiếm một vị-trí ở dữa thành phố, hợp vệ-sinh, ít ồn ào, hàng ngày lại được thừa hưởng ngọn gió trong

sạch của Hồ Gươm.

Chăm nom đức-dục của học trò một cách sốt sắng, nhà trường đã cử ra một Bà gọi là Đại-biểu (déléguée) để kiểm soát học trò. Trò nào vắng mặt, tức thì bà đến nhà hỏi tin tức... Các bạn nhớ rằng Nữ Học-sinh mà « làm école buissonnière » hẳn là vì một cơ nào nghiêm-trọng chứ ít khi vì lười mà trốn học.

Ngoài những điều kiện cần-thiết về cách tổ-chức, quản-trị không khác gì một trường Nam Học-Hiệu, trường này còn có chỗ lưu-trú, lại thường tổ-chức các cuộc đi thăm thắng cảnh và nhất là các cuộc hội-họp khánh-tiết, làm bánh trái, học bếp nước, thêu thùa, may vá... Lại có cả lớp dạy Âm-nhạc. Cách chơi mà học ấy làm nức lòng họ, làm họ quyến-luyến Thầy, Bạn một cách thành thực.

Được như vậy, cũng vì ông Quản-Đốc, các Cô, Bà cầm đầu rất đứng-dẫn, hiểu tâm-lý, và đã lão-luyện trong nghề nhiều lắm. Ta còn ngại gì mà không trao hết « sứ mệnh » dạy, nuôi, tác thành con em ta cho nhà trường.

Salon de beauté
Hollywood
70^E Jules Ferry HANOI

Chấm hết bài này tôi đề lời khen ngợi những công cuộc sáng-tác của mấy ông Giám-đốc, vì những kết-quả thập phần mỹ mãn của nó vạch một con đường sán-lạn cho tương-lai Tổ Quốc.

Nhưng tôi hơi tiếc vì phạm-vi bài này không cho tôi nói rành rọt hơn, để người xa được biết rõ những Ân-nhân của con em mình.

HÙNG-TRẦN

Phạm duy Phiên

Khắp Đông-Dương chỉ có thuốc

LÊ-HUY-PHÁCH

là hay hơn hết.

Truc - King

Tél : 1255

Hiệu ruộm máy TRUC-BING. Nhận ruộm các hàng tơ, lụa, len, dạ, vải, sợi đủ các màu và tẩy hấp quần áo, áo nhung ruộm chải hấp như mới. 39, Rue des Teinturiers — Hanoi

NĂM MỚI DUY-TÂN

Một tập văn MÙA-XUÂN hoàn toàn nhất từ xưa tới nay. Một tập văn có nhiều cây bút đứng dẫn danh tiếng nhất viết giúp : *Lê-văn-Trương, Lan-Khai, Phan-trần-Chúc, Quán-Chi, Nguyễn-tiến-Lãng, Ngô-tất-Tố, Thái-Phỉ, Thiều-Quang, Nguyễn-tuấn-Trình, Trần-huyền-Trân, Nguyễn-Tố, Hồ-Dzếnh, Hoàng-Say, Văn-Dưỡng, Nguyễn-dân-Giám, Duy-Phiên, Tân-Hiến, Phan-Như, Tô-Hoài*. Một tranh phụ bản có thể nói là tuyệt bút của Họa-sĩ nổi danh Nguyệt-Hồ. Xếp đặt vẽ tranh ảnh do hai Họa-sĩ *Tuấn-Trình* và *Thụy-Chương*.

Bạn đọc **Năm mới Duy-Tân** sẽ say sưa từ đầu đến cuối. **Năm mới Duy-Tân** sẽ mở ra một kỷ-nguyên mới trong những sách mùa xuân.

Các nhà buôn và kỹ-nghệ, cần đăng quảng-cáo vào **Năm mới Duy-Tân**, xin đến thương-lượng ngay từ giờ, với ông **Nguyễn-Tố**, quản-lý :

DUY - TÂN THƯ - XÃ

Siège : 52^B Route Khâm - Thiên

Succursale : 77 Route Nam-Dông — Hanoi

Ở xa xin biên thư về.

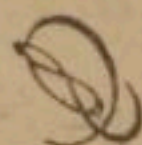
SALON DE COIFFURE

SALLES DE BAIN

Pham-ngoc-Phuc

N° 3, Rue Richaud — Hanoi

(Angles des rues du Coton et Richaud)

Tous soins de la chevelure ondulations
indéfrisables — " Perma et inoved'art " —

Monstor

N° 11 Rue de Stores — HANOI

Catalogues offerts sur demande

— **Vente en Gros et Détail** —

Khắp xứ Đông-Pháp

— **Chỉ có thuốc** —

Tu'-ngoc-Liên

là danh tiếng nhất ==

NGUYỄN-BA-KHAN

Directeur - Propriétaire

Maison TIN-VIÊN

Ameublement Moderne

93 Route de Bach-Mai 93

HANOI

Q

Đánh răng trắng

Ruộm răng đen

Sửa người, mặt, vú
ruộm, uốn tóc 350 kiểu

Mỹ viện **amy**

26, hàng Thàn-Hanoi

Q

Ru'ô'u dâu

Thap Châm

Uông bô, tho'm, ngon

Tổng phát hành : Maison ĐẶNG-QUANG-HOA

à TUY-HOA — ANNAM

Maison TIN - AN frère

ENCRE USAGE GÉNÉRAL

STYLO A COPIER ET A

===== TAMPON =====

— BLEU SUR PAPIER —

Vente en gros et Détail

Maison TIN-AN Frère

TONKIN - N° 304 Route de Huê - HANOI

Đã có bản ở các hiệu sách lớn

Trời nổi gió

Thơ chọn lọc của NGUYỄN-TỔ

HÃY ĐỌC :

*Cho nên đời sống thi-nhân
Hoàng-tàn hơn cả hoàng-tàn thành xưa
Thi-nhân chỉ sống trong mơ,
Hay là chỉ sống những giờ chết đi...*

DUY-TAN. THU-XÃ

Siège : 55 b, Route Khâm-Thiên

Succursale : 77, Route Nam-Dong — Hanoi

Sách đã và sẽ ra của

DUY-TAN THU'-XA

1941

Octobre : Chiếc nỏ cảnh dâu Tiểu thuyết của
Lan-Khai.

Novembre : Cô Thơm Tiểu thuyết của Lê-
văn-Trương.

Décembre : U-uất Tiểu thuyết của *Thiều-Quang.*

1942

Janvier : Trời nổi gió : Thơ của *Nguyễn-Tổ.*

Hạng Vũ nước Nam : Tiểu thuyết
của *Nguyễn-Tổ và Lan-Khai.*

Février : Ngày mai Nghị-luận của *Phan-trần-Chúc.*

Mars : Ngã-Tư (Tiểu thuyết giá trị) của *Lan-Khai.*

Một công nghệ tiên bộ không ngờ

Các ngài sẽ ngạc nhiên khi mua thử một gói chè PHÚ-XUÂN thượng hạng giá có 0\$15, sẽ nhận thấy một công nghệ tiên bộ không ngờ. Người Nam chưa từng ai chế được. Chè này xuất-sản ở miền Phú Thọ, tính chất ôn hòa bổ dưỡng. Cách chế hóa rút vệ sinh, dùng toàn máy móc. Có bán khắp các nơi. Mua buôn có giá riêng.

Bán tại tổng chi điểm : Số 8 hàng Ngang

Tổng cục : 167 hàng Lọng (dưới Gare)

Hanoi — Téléphone 576

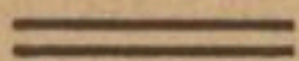
Các Đại-Lý

Hanoi 197 Hàng Bông — Hải-phòng 67 Cầu-Đất
Nam-định 15 hàng Giấy — Thanh-hóa 112 phố Lớn
Sơn-Tây 108 Hậu-Ninh — Hà-đông 75 Cửa Dinh
Bắc-Ninh 19 Cửa Tiền — Đáp-cầu 65 A Phố Thị-
Cầu — Bắc-Giang 131 Tân-Ninh — Vĩnh-Yên
21 Lê-quản-Duyệt — Thái-Bình 115 Paul Doumer.

Imprimerie Reliure

MINSANG

dit T. B. CAY

Bureau: 47, Boulevard Francis Garnier - Tél. 87

Ateliers: 101, Route Sinh-tu — Téléphone n° 217

R. C. HANOI N. 217

Các bà nội-trợ đảm đang !

Trong lúc các thứ thực phẩm ngoại quốc không nhập cảng được, các bà nội trợ trong các gia-đình, từ Trung-lưu đến Quý-phái đều phải có trong buffet các lọ :

Mắm bột cá thu, mắm nước cá thu, mắm cà, mắm trứng, mắm nục, mắm tôm chua.

Các thứ cá ướp với muối lọc trên một năm mới đóng lọ bán, nên càng để lâu càng ngon. Cách chế hóa rất hợp vệ sinh, nên có đủ 5 vị: ngọt, chua, thơm, bùi và cay, Giá từ 0\$30 đến 0\$60 một lọ

Các ông nghiện rượu khai vị !

Đã sẵn có thứ rượu mới chế, chỉ kém rượu Dubonnet $\frac{2}{10}$ Đó là rượu **Apéritif Logoz**.

Đã được Bác-sỹ, phân chất, nhận đúng 14 chữ 3 phân, giá bán đặc biệt : 2\$00 một litre.

Lại có bán các thứ **hộp chạm**, đủ kiểu Cao-mên, Lào, đủ hình vuông, dài, bầu dục, và các thứ **hộp trơn** như hộp sách, hộp thuốc hộp tiện, hộp bài v. v...

Tổng phát hành : Madame Veuve Logoy
B^d Bungalow — Đồng Hới — (Annam).

Bầy tại hội chợ : Stand. n° 2, Série F.

**Sau khi Hội chợ bế mạc, có tổng Đại-lý
ở Hanoi**

NAM-HAI

BONNETERIE

45 Rue du Lac — Hanoi
Prochainement 62 Rue A. Pouyane — Hanoi

Pull'overs, Maillots, Chemisettes, Vestes, Jupes, tout fait et sur mesure. Une des plus anciennes maisons de la place.

DÉPOT DES
JOURNAUX ET
ROMANS
PAPETERIE
RELIURE D'ART

Librairie Nouvelle

Directeur : HO-SY-LANG
Tonkin - II, rue Japonaise Lang-Son

VENTE ET
ACHAT DES
LIVRES
D'OCCASION

Một hiệu sách rất có tín nhiệm

BÁN ĐỦ CÁC SÁCH VỎ, GIẤY BÚT,
ĐẠI LÝ CÁC BÁO CHÍ TIỂU THUYẾT

Muốn cho em trẻ mạnh khoẻ nên dùng :

Như Khái “**CAN-CO-TAN**”

NHI-THIÊN-DU'ÔNG

Thuốc tán này chuyên trị bệnh con nít cấp mạn kinh phong, cảm mạo, mình nóng, mặt đỏ, rung chân, giật tay, cắn răng, cứng hàm, bất tỉnh nhân sự, ho hen, mửa tả, quấy khóc v. v. Dùng đến thuốc này cam đoan lập tức kiến-công hiệu ngay

Giá bán mỗi gói 0\$25

NHI THIEN DUONG DUOC PHONG

76 Phố Hàng Buồm — Hanoi

Tél. N. 849

Hỡi các NÔNG-GIA, ĐIỀN-CHỦ !!! Muốn trừ hết nạn CHUỘT phá hoại hoa màu ở trong nhà và ngoài đồng, phải tìm cho được thứ thuốc “ TRỪ-CHUỘT ” của nhà sách THANH-SƠN, chuột ăn phải mới chết ngay tại chỗ. Hiện đã có nhiều thư ban khen của các quý-quan, các quan ĐẠI-THẦN, DOCTEUR, ĐỐC-HỌC, THÚ-Y, CANH-NÔNG, các CỤ-ĐẠO, các quan TRI-PHỦ, TRI-HUYỆN gần toàn hạt tỉnh Thái-bình thay mặt các NÔNG-GIA cảm ơn. Gói nhỏ 0\$04, gói to 0\$10, mua nhiều có giá riêng. Xin nhận kỹ kẻ mua nhằm phải của giả. Hiệu nào có treo tấm ảnh của chủ-nhân đeo hai tấm HUY-CHƯƠNG: “ KIM-TIỀN và NAM-LONG-BỘI-TINH ” mới là đại-lý của bản quán.

Phúc-Hải, 45 Rue des Cantonnais

Bán tại Hanoi *Đình-Mạnh-Chu, 14 Pont-en-Bois.*

Lai-Hưng, n° 38, Rue Tiên-Tsin.

Bán tại Vinh : *Hoa-Mỹ, PHỦ-DIỄN*

Cần nhiều nơi mua buôn ở các tỉnh, viết thư hỏi, xin trả lời.

Thanh - Sơn

— THU QUAN —

N° 50 Rue Jules Piquet — Thái-bình

Điện thoại số 4

Sáng chế do Mme NGUYỄN - THỊ - CHI

Encre pour Stylos et Bureaux

Cire à cacheter PÉLICAN

Marque Déposée :

ENCRE PÉLICAN
N. T. C.

Cần nhiều Đại-lý
các tỉnh

x -

Agent Exclusif :

M. NGUYỄN-ĐỨC-THÀ

Nº 53, Rue du Cuivre — HANOI

Cần nhiều đại-lý các tỉnh để bán

Cirage - hélice

M. NGUYỄN-TƯ-VIỆM

Industriel

52, Rue des Pipes HANOI — Tél. 610

Ngài nào quá nặng duyên nợ với ả phù-dung, bao phen những toan rứt tình để tránh vòng thuốc sai mà vẫn không xong, nay tôi xin hàn hạnh giới thiệu và biểu đơn các ngài ự đi cần lấy thuốc cai a-phiến. Ở gần xin lại lấy đơn, ở xa xi kèm 0\$22 làm tiền cước phí.

Monsieur PHẠM-VŨ-LA

53, Rue du Cuivre — HANOI

*
*
*
CÁC NGÀI HỘI CHỢ ĐÃ XEM RỒI
Bồng - Lai SAO CHẴNG ĐẾN MÀ CHƠI
ĐƯỜNG VÀO Tô-Tịch số nhà 7
CÓ CẢNH THẦN TIÊN THÚ LẠ ĐỜI....

*
*
*
Deux maisons de Confiance

Central'Photo 22 Borgnis Besbordes — HANOI

ET

Phuclai Photo 98bis B^d Bonnal — Haiphong

Nhiều điều phủ lấy giá gương
Người cùng một nước nên thương nhau cùng
Yêu nhau mua giúp nhau cùng
Sây vai đến cánh cũng không thiệt gì

HIỆU BUÔN TOÀN NỘI HÓA

QUẢNG - VẠN - THÀNH

Tổng-cục 51 P. Doumer {
Chi-điểm 112 Odend'hal { HAIPHONG
Chi-cục 16 Lê-lợi - HANOI

LUMINOR PHOTO

9bis BOULEVARD AMIRAL COURBET 9bis

Téléphone N° 256 — HAIPHONG

MAISON DE CONFIANCE

PORTRAITS D'ART REPRODUCTIONS AGRANDISSEMENTS
TRAVAUX D'AMATEURS, ÉDITION DE VUES

OFFICE DE COMMERCE TONKINOIS

Gérances d'affaires générales
HAIPHONG

R. C. B 562

Téléphone 428

Boîte Postale 108

19, Avenue O'd'Endhal, 19

CHỈ CÓ THUỐC LÀO

PHÚ - LAI

100 Rue du Riz — HANOI

(Xế chợ Đồng-Xuân)

LÀ NGON, THƠM VÀ CÓ TIẾNG NHẤT ĐÔNG PHÁP

MUỐN CHO CÁC EM ĐƯỢC VUI

THÍCH THÌ KHÔNG GÌ BẰNG

CHO CÁC EM MẶC

QUẦN ÁO HIỆU

XUÂN - LỘC

33, RUE NEYRET

HANOI

CÁC THỨ RƯỢU MÙI (Liqueurs) :

Rượu Dâu (La Fraise)

Rượu Cam (Vinora)

Rượu Bồ Đào (Bodaw)

.....

Dấm (Vinaigre)

Bán tại hãng « Lanya »

N° 15 Place Neyret (Vườn hoa Cửa Nam)

Hanoi

Và khắp các tỉnh cần nhiều Đại-Lý

Tôi thành-thực mong các bạn Thanh-Niên
đừng bao giờ tìm thú vui ở Thuốc-Phiện.

Nhưng những Ngài đã trót thực-thụ, hoặc
các Cụ già không thể chữa được, nếu về
thăm Hội chợ, xin mời đến

SỐ 55, (TRÊN GÁC) MÃ-MÂY HANOI

Sau 5 phút các Ngài sẽ thấy khoan khoái

Vương - Ai - Việt Boicornivoire

No 5 Paul Doumer Haiphong

NÚI SỪNG ở Hanoi !!!

NHÀ NÀO CÓ NHIỀU SỪNG NHẤT Ở HANOI ???

Ấy là hiệu:

HÒA - CHÍ - TƯỜNG

71, Phố Phúc - Kiến, HANOI

CHUYÊN BÁN CÁC HẠNG SỪNG LỘC,
SỪNG MI, NHUNG, CAO, THUỐC BẮC, THUỐC
NAM, VÀ CÁC THỨ SÂM (CAO-LY, HOA-KỲ,
DƯƠNG-SÂM, RÃ SƠN,.....)

THUỐC BÀO-CHÊ RẤT TINH-TẾ, SẠCH-SẼ.

HÀNG TỐT — GIÁ PHẢI CHĂNG

XIN CHÚ Ý

5 Khoa thuốc gia truyền rất là công hiệu

1. Thận hư sinh ra mắt mờ, đau lưng, ù tai
mệt nhọc xin uống **THẦN TIÊN MÃNH KIẾN** là
khỏe ngay giá 0\$75 một hộp.

2. Khí loãng, ít khí, thành di mộng tinh, giao
hợp mau xuất thì khó thành thai được: uống
KIẾN TINH thần hiệu, giá 0\$70 uống vào tốt bộ
máy dễ có thai.

3. Thuốc ho gió, ho ra đờm ho khản cổ, ho ra
huyết, uống vào khỏi ngay mà bỏ phổi 0\$10, 15
viên.

4. Thuốc Cam Xâm trẻ em uống vào trừ hết
cam sài khỏe mạnh ngay 0\$30, 1 gói.

5. Đau dạ dày uống vào bình khỏi liền, 0\$25
1 gói ở xa gửi linh hóa giao ngân.

BÔNG LAI LINH DƯỢC

Số 5 Hàng Bạc HANOI

司 公 茶 芬 清

Etablissements des Thés Indochinois

Pham-Hoan & Mai-van-Hàm Cie

DIRECTION & USINE :

95, Avenue Clémenceau - HAIPHONG

Adresse Télégraphique: THÉINDOCO

Téléphone: 382 — Registre C^{cl} 165

*HẠNH-PHÚC Ở ĐÂU ? HAY Ở CHÍNH LÒNG TA ?
TÀI LÀM SAY-MÊ ĐỘC-GIẢ CỦA NGƯỜI
HÙNG LÊ-VĂN-TRƯƠNG Ở CHỖ NÀO ?*

*Hay chỉ ở những truyện hùng,
những đoạn văn hùng ?*

**MUỐN BIẾT ĐỦ MUÔN MẶT CỦA ÁI-TÌNH
CẦN ĐỌC GÌ ?**

Độc-giả chỉ cần đọc một tác-phẩm :

CÔ-THO'M

*của Lê-văn-Trương vừa viết xong, với tất cả
công-phu, hào-hưng.*

Thư từ, ngân-phiếu xin đề : Nguyễn-văn-Dương

Giám-Đốc Duy-Tân-Thư-Xã

Siège n° 52 bis, Khâm-Thiên

Succursale n° 77 Nam-Đồng — Hanoi

Đính Chính

Trang	6	Giòng	4	có	xỉ đọc là	óc
—	7	—	24	chương	—	minh
—	9	—	1	hiệu lệnh	—	khẩu hiệu
—	13	—	13	khâm	—	Khán
—	17	—	6	với	—	kiểu
—	21	—	12	Cho	—	Chỗ
—	23	—	13	nguyên	—	nguy
—	24	—	2	trôi	—	trái
—	24	—	6	có	—	nó
—	55	—	11	bị một cách	—	bị thất bại..

Sơ lược sửa lại, nếu còn nhiều chữ sai nữa cũng xin
lộc giả kính mển lượng thứ.

Duy-Tân Thư-Xã

Đang in :

U - Uất

Tiểu-thuyết của **THIỀU-QUANG**

- Một thiên tiểu-thuyết cực tả một hạng thanh niên của thời đại (1930-1940).
- Một hạng thanh niên duy tâm, sống một cuộc đời ảo-mộng, đầy băn-khoăn, đầy kinh-hoảng, đầy đau-khổ, đầy tội-lỗi.

U - Uất :

Một vấn đề lớn lao đặt giữa thời đại :

- Phải sống thế nào, thanh-niên sẽ tìm thấy lẽ sống thiêng liêng, và nguồn sinh thú trong trẻo, tốt đẹp ???

DUY-TAN THƯ-XÃ XUẤT-BẢN

ĐÓN COI:

NGANG-TRAI

Truyện dài của NGUYỄN BÁ KHOẢN

Cuốn tiểu thuyết hay nhất. Tác giả đã mô tả với một ngòi bút sắc sảo, điêu-luyện.

DÀN BÀ VỚI NÒI GIỐNG

Đàn bà kinh nguyệt không đều, máu đen máu loãng, đau lưng, đau bụng, đau tử cung, khi hư ra tanh hôi, hoặc có nhiều bệnh khác, nếu không chữa ngay thì hại đến nòi giống. Nên mua ngay cho được thuốc « **Bạch mẫu-đơn** » giá 1\$20 và thuốc sông **Vệ-sinh-tán** giá 0\$50 đã được Chánh-phủ công nhận, là thuốc rất hay. Bán tại **Nam-thiên-Đường**, 37 Hàng Điều Hanoi, và các đại-lý các tỉnh.

Cai Nha phiền và tuyệt bệnh Hoa liễu của nhà thuốc

NGOC SO'N-LANG

7, Phố Vọng-Đức (số cửa trại lính Khố-xanh, Hanoi)

Ai đã dùng qua đều hoan nghênh và nhiệt liệt tặng cho là « Vua Giới-Yên » và « Thần hoa liễu ».

Hai môn thuốc trên đây hiệu nghiệm thế nào tự nó đã từng làm Quảng cáo lấy ngoài hai mươi năm nay rồi, chúng tôi bất tất bàn tán dậm nhời.

XIN CHÚ Ý. — Thuốc cai « Vua Giới-Yên » theo một phương pháp ngoại khoa gia truyền đặc biệt.

Tổng độc và bổ huyết. Cam đoan bắt đầu dùng là bỏ hút ngay, sau mười ngày bỏ hẳn không phải dùng thuốc cai nữa. Bất luận già trẻ, nghiện lâu năm dùng thuốc: « Vua Giới-Yên » đều bỏ được một cách dễ dàng, không nhọc mệt không sinh biến chứng, đi làm việc như thường. Có hai hạng: 1p. và 0p.70. Đại-lý: Haiphong MAILINH, Haidương CHI-LÂN

HANOI CÓ GÌ ???

CÓ 5 HIỆU SÁCH

Trường-Xuân

41, Rue des Graines
(Hàng-Dâu)

49, Route de Sinh-Tu

168, Route de Bach-Mai

22, Rue Le-quy-Dôn

55, Route de Hué, 55
(Cho Hòm)

BÁN SÁCH, VỎ, GIẤY,

BÚT, BÁO CHÍ, TẠP HÓA.

Cho thuê truyền

KẸ GIẤY — ĐÓNG SÁCH — LÀM VỎ.

Tổng phát hành thuốc ngã Nước, Sốt rét.

TRƯỜNG-XUÂN

Uống một gói, 0\$10 khỏi hẳn

Do ông Lê-Sĩ-Điện chế tạo

Chỉ cần đọc :

CHIẾC NỎ CẢNH DÂU

Đủ thấy những cảm-giác mới lạ như xem film :

TARZAN

đủ được thưởng thức những phong cảnh tuyệt mỹ của rừng, núi, như xem film bất hủ :

BLANCHE-NEIGE

đủ hiểu rõ nghệ-thuật, văn-tài của nhà văn nổi tiếng về chuyện đường rừng :

LAN-KHAI

Sách dày 160 trang, bìa hai màu, in rất đẹp :

Giá đặc biệt : 0\$58

Nhà thuốc BA-AN Rue Od'Endhal, Haiphong

Chủ nhân án mạch gọi đúng căn bệnh. Đã nhận chữa là chắc chắn khỏi.

Những phương thuốc vật hay đã có tiếng: Thuốc Động-kinh, thuốc Liên-châu đại bổ thận, thuốc Đại cố-tinh chuyên chữa mộng, di-tinh, thuốc Bạch-đái, khí hư, thuốc Điều-kinh đại bổ huyết chữa đau bụng máu và bổ huyết cho Quý bà mau mạnh và trẻ đẹp.

Có bán tại các tỉnh và Hanoi: THỌ-BÌNH 73 Hàng Gai, Tháibình MINH-ĐỨC, Bacninh VINH-SINH, Namdinh VIỆT-LONG, Phutho VAN-THO, Hué ĐỨC-THÀNH, 57 Rue Gia-long.

NHAN DỊP HỘI CHỢ

**CẮT QUẢNG-CÁO NÀY MÙA THUỐC «BA-AN»
ĐƯỢC TRỪ 15%**

Cà - Phê (Café) hiệu

NGỌC XUÂN

Tốt và rẻ tiền nhất. Ở Hanoi mua từ 5 kilos sẽ có người đưa đến tận nhà. Và gửi đi mọi nơi. Các nhà buôn hãy đến hay viết thư cho hiệu : NGỌC XUÂN.

39, Rue des Radeaux — Hanoi

For all substitution Products

Greasse for harness leather

Greasse and oil for aircrafts

Quick service low cost

GALL TO !

Commercial adresse : TA - DINH - THO DUC - THANH
58, route de HUÉ, HANOI — Téléphone 494

Các ngài cần MUA và BÁN bất cứ thứ hàng gì xin mời lại thương lượng hoặc viết thư về :

M. Nguyễn-đức-Tha

Comprador

Rue du Cuivre N° 53 — Hanoi

Các ngài ở xa muốn Mua hoặc Bán bất cứ một thứ hàng gì nhiều, hay ít xin viết thư và kèm mẫu sẽ xin mua giúp và gửi bằng cách lĩnh hóa giao ngân, rất chắc chắn và nhanh chóng.

Đặt Commande xin kèm tiền avance.

NGUYỄN-DU

Một nhà xuất bản đứng đắn, làm việc theo phương pháp mới, khác hẳn những cách thức làm việc của những nhà xuất bản hiện đã có ở Đông dương.

Giám Đốc : **Đỗ-văn-Khảm**

Quản Lý : **Nguyễn-văn Phức**

Trụ sở chính ; voie 206bis N° 11 Hanoi

Trụ sở phụ : Rue Duvillier N° 20 Hanoi

Đặc điểm của nhà xuất bản Nguyễn-Du

1.— Tôn thờ nghệ-thuật và nâng cao giá-trị cùng đời sống của những nhà văn có thực tài.

2 — Chỉ xuất bản những tác phẩm thật có giá trị về văn-chương, không kể loại sách nào về tư tưởng, quan niệm riêng của từng văn-sĩ.

3.— Những văn phẩm ấn loát rất mỹ-thuật như những sách của các nhà xuất bản to bên Âu-Mỹ.

4.— Làm cho độc-giả biết yêu văn chương, nghệ thuật một cách chân chính,

5.— Noi theo một tôn chỉ cao thượng hơn là việc kiếm lời bằng những cách bất chính.

6.— Mỗi ngày một khuếch trương nghề xuất bản cho đến chỗ toàn mỹ

Nhà Xuất Bản Nguyễn-Du

Kinh Cáo

Cuốn sách đầu tiên rất giá trị:

HAI CHI EM

Tâm-lý tiểu-thuyết của *Nguyễn-văn-Phức*

In đẹp, giá 0\$68 cước 0\$21

Thư từ, ngân phiếu xin đề:

Ô. Đỗ-văn-Khảm, Giám Đốc

Nhà xuất bản **Nguyễn-Du** N° 11 voie 206 bis Hanoi

Cần rất nhiều Đại-Lý. Xin biên thư về thương lượng

Hiêu Chè VINH-QUANG

88 — Route de Hué — HANOI

Chè VIỆT-THÁI ra đời đã được một năm nay vì lẽ riêng xin đổi tên hiệu là chè VINH-QUANG. Đã được nhiều quý khách mua dùng và đều công nhận là thứ chè nội hóa ngon, làm rất tinh khiết, hương thơm vị đậm. Xin các quý khách chiếu cố sẽ biết lời nói không ngoa. Lại bán cả các hóa phẩm như café, mật ong v. v...

Bán tại Haiphong Hiệu HỒNG-XUAN

92, Paul Doumer 92

và ở Thanh-hóa Hiệu Đông-Sinh-Long

56, Grande Rue 56

Cần nhiều đại lý ở các tỉnh.

NHÀ TRỒNG RĂNG

ĐỖ - NGOC - GIAO

173, Phố hàng Bông — Hanoi

■

Là nhà Trồng Răng thân-tín của tất cả mọi người. Chủ-nhân có chân-tài chuyên môn làm và chữa những răng khó khăn mà các nơi không làm nổi.

Nhà trồng răng **Minh-Sinh** to nhất
Bao nhiêu năm trên đất Việt-Nam.
Hàng nghìn, hàng vạn khách hàng.
Gửi thơ khen ngợi công làm khéo thay.

Minh-Sinh

Directeur et Propriétaire

NGUYEN - HUY - DAN

174, Rue du Coton — Hanoi

TEL : 1310

Chữa Chột, Chữa Vỗ, Chữa
Sứt, Chữa Sún.

LÀM MẮT GIẢ THEO KHOA-HỌC LIẾC ĐI
LIẾC LẠI ĐƯỢC NHƯ MẮT THẬT — TRỒNG
RĂNG DÙNG TOÀN MÁY ĐIỆN THEO LỐI ÂU
TÂY LẠI CÓ NHÀ RIÊNG ĐỂ LƯU CÁC QUÝ
KHÁCH Ở TỈNH XA VỀ NGHỈ VÀ DƯỠNG BỆNH

DU KHÁCH MUỐN :

CHỮA XE ĐẠP
MUA XE ĐẠP
HOẶC ĐỒ PHỤ
TÙNG VỀ XE ĐẠP

XIN MỜI LẠI :

Đào-Quang-Duê

Số 90, phố Teinturiers — Hanoi

(trên mái hiên có vẽ 2 coureurs đang đạp)

Là hiệu sơn, mạ, chữa, bán xe đạp, lúc
nào cũng sẵn thợ lành nghề, làm việc đứng
dẫn để thừa tiếp quý-khách

HỘI CHỢ HANOI 1941

Các du khách về thăm Hội Chợ, sau khi chân
đã mỏi, mắt đã mờ, người đã mệt vì đi xem
ngắm hàng-hoá nhân-vật rồi. Xin mời quá bộ
lại tiệm ăn to nhất phố hàng Buồm.

Ở đây có đủ những món ăn Âu-Á

Tây Nam Tửu gia
Nº 100 Rue des Voiles-Hanoi

Téléphone : 1556

Thuốc chuột **MINH-HƯƠNG**

Cứu giúp qui vị **nông-gia** bị chuột cắn phá lúa má, nhà nào có chuột nhiều đến đâu chỉ dùng một gói tự nhiên chuột chết hết.

Cách dùng rất dễ. Có bán khắp các hàng sách ở xứ Đông dương (nhớ hiệu **Minh-Hương** chuột ăn mới chết).

BÁN BUÔN BÁN LẺ

Nguyễn-Minh-Hương — Trà-Vinh

HANOI THIẾU NHỮNG GÌ?

Hanoi thiếu : cao hầu trắng dương, bồ thạn 1\$ 1 lạng ; Cao hồ cốt 6\$ 1 lạng ; cao ích mẫu 1\$ 2 lạng rưỡi là những thứ cao thảo sản của rừng xanh do **NHÀ SÁCH BÙI-THU YÊN-BAY** phát hành. Nơi đây còn chuyên làm đại-lý thuốc và các thứ hàng nội-hóa nữa. Hỏi gì xin đình tem.

LIBRAIRIE **MINH-HU'ONG**

DIT NGUYEN-VAN-BONG

TONKIN — N° 82-84 Rue Clamorgan — MONCAY

Tại bản hiệu có làm Đại-lý bán đủ các thứ sách vở, báo chí, tiểu thuyết và bán đủ các thứ hàng, tạp hóa, và làm Đại-lý đủ các thứ thuốc cao-đan hoàn tán của các nhà thuốc có danh tiếng nhất ở Đông Dương vân vân...

Nếu các Ngài muốn dùng các đồ bằng thủy-
tinh thật trong và đẹp. Mời các ngài lại :

LÒ THỦY TINH HÙNG-SO'N

ở Ngõ Văn-Chương (Hàng-Bột)

Thương lượng sẽ được vừa ý

SOIERIE DO-VAN-THAU

Grand assortiment des Soies & Tussors Nouveautés

Surtout les Commandes

Atelier Bô-La — Succursale: 95 Paul Doumer

THAI-BINH

Hãng dệt ĐỒ-VAN-THÂU

Sản xuất các Hàng Tơ, Lụa, Bô-La

Bán buôn và bán lẻ.

Khi các ngài cần dùng hàng xin biên thư về Cửa-hiêu

N° 95 Paul Doumer — Thái-binh

NAM-HOÀ Y-QUAN

Số 98 Hàng Đường — NAM-DINH

Nhà thuốc chuyên-trị BỆNH ĐÀN-BÀ,

sản hậu, băng huyết, khí hư, kinh-nguyệt

bất điều, lại có THẦY-TÀU xem mạch

xét bệnh rất cẩn thận

Nam-Hoa

127 Route de Sinh-Tu', 127

**Grande fabrique de boites
et capsules métalliques, de
== moules pour ==
verrerie, savonnerie, etc..**

Nhà máy NAM-HOA

127, Phố Sinh-Từ — Hanoi

Chuyên môn làm

CÁC KIỂU HỘP VÀ NẮP

BẰNG KIM KHÍ

CÁC KHUÔN THỒI THỦY

TINH

CÁC KHUÔN LÀM SÀ-

PHÒNG V. V...

Quý khách cần dùng đồ gỗ Moderne,
ĐỆM, MÀN, GỖI, CHẮN, và muốn
— treo rideaux cho được mỹ-thuật —

Xin mời lại

Hiêu Quế Lâm

N 13, Rue Albert Pouyane — HANOI

Chè Phu-Xuân

Hương thơm, ngon, không
— thứ nào sánh kịp —
Có bán khắp các nơi.

Tổng chi-điểm : Số 8 phố Hàng Ngang — Hanoi

Tổng cục : 167 Hàng Lọng (dưới gare) — Tél. 757

Muốn có một đôi giày

Mỹ thuật, hợp thời trang

xin mời quý bà, quý cô lại nhà

Quê - Hiên

TONKIN — n. 36 Rue des Paniers — HANOI

Hiêu Nem TE-MY

47 hàng Quat - Hanoi

Nhân dịp hội-chợ, xin các ngài chú ý.

Bản hiệu mở thêm phòng ăn trên gác.

LỊCH-SỰ và SẠCH-SẼ

Q

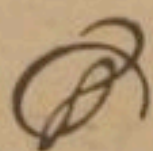
TRU'ÔNG-THÀNH

SOIERIES

N° 2bis Rue du Sucre — Hanoi

Bản hiệu chuyên môn bán

Tơ, lụa và các thứ the, lĩnh.

*Giá cả phải chăng, rất được nhiều
quý khách xa gần tín-nhiệm.*

Một cuốn tiểu thuyết tiên phong hay nhất:

GIẤC MỘNG CON

I và II

in làm một tập

Với trí tưởng tượng mãnh liệt TẢN - ĐÀ
NGUYỄN-KHẮC-HIỆU, sẽ đưa chúng ta dong
chơi tám cõi: Khi thiên-đình, lúc tiên-giới:

Lời văn chuốt đẹp như sao băng,

Khi văn hùng mạnh như mây chuyển...

Sách in rất mỹ-thuật, trên giấy bản tốt,
dầy ngót 200 trang, giá bán 0\$75

Nhà xuất bản HU'ÔNG - SO'N

TONKIN — 97 hàng Bông — HANOI

HOP-DUNG PHOTO

N° 61, Boulevard Francis Garnier, N° 61
HANOI

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE
& INDUSTRIELLE

Fournitures Générales

Pour la photographie

Travaux pour Amateurs

Adresse Télègr: HOPDUNG PHOTO
HANOI

MUỐN KỶ-NIỆM CUỘC THĂM
HỘI CHỢ HANOI CÁC DU KHÁCH
CHỈ NÊN ĐẾN CHỤP MỘT TẤM
HÌNH Ở

HỢP-DUNG PHOTO

N° 61 Bd Francis Garnier - Hanoi

CÓ BÁN BUỒN VÀ BÁN LẺ
KINH, GIẤY VÀ PHIM ẢNH

Q

Au Roselys

Fleurs Naturelles — Fleurs de Dalat

Corbeille et Bouquets pour mariages

Gerbes et couronnes mortuaires.

Magasin : N° 12 B^d Đông-Khanh — Hanoi

Plantation village de Huu-Tiếp — Hadông

MUỐN TẶNG THÊM VẺ ĐẸP ! ! !

TRƯỚC KHI VÀO HỘI CHỢ

Các bà các cô có nụ cười tươi,

Cần phải có bộ răng trắng bóng.

Xin lại ngay nhà trồng răng

KIM-SINH

16 Phố hàng Bông — HANOI

Để trồng, sửa, chữa hay nắn lại

bằng máy điện lõi-tân theo khoa học

hợp phép vệ sinh và mỹ - thuật.

Hiệu thuốc chữa mắt gia truyền
ĐỨC - MINH - ĐƯƠNG

dit

Nguyễn-hữu-Học

Chữa khoán các bệnh đau mắt

N° 437^B Route de Bạch-Mai — Hanoi
(Xế cửa chợ Mới Mơ)

Thưa cùng quý khách gần xa.

Phương ngôn ta đã có câu: 'giàu hai con mắt nhẽ đâu chịu mù'

Bản đường chúng tôi chuyên môn, chữa về các bệnh đau mắt, như những mắt đau lâu, đã có màng, có mộng, đột mộng thịt, đau mắt hột (Trachôme) mắt đau hay nổi tia máu đỏ, hay chảy nước mắt, đau mắt xung, rức, đau mắt mủ, đau mắt lông quặm, toét mắt tự nhiên rức đau mờ mắt, nhìn lâu mỏi mắt, mắt đau lòng đen đột xùi như mắt cua, cùng các bệnh cam mắt trẻ em vân vân.

Cách chữa theo phép vệ-sinh về khoa-học. Chữa lấy hẩn màng, mộng, hột (Trachôme) tia máu ra ngoài, mà không phải dùng đến giaokéo. Chữa một cách rất là nhanh chóng, không hại đến tinh-thần, không đau đớn gì đến mắt.

Nếu ngài nào chẳng may đã mắc phải các bệnh đau mắt đã nói trên, mà đã đi chữa nhiều nơi, đều không khỏi thì nay xin mời các ngài, tới ngay nhà thuốc Đức-minh-Đường gia truyền chữa mắt. ở số nhà 43. Đ xế cửa chợ Mơ mới mà chữa. Các ngài sẽ được con mắt tinh thần và các ngài sẽ nhận thấy những nhờ nói của chúng tôi trên đây không bao giờ sai với công việc làm.

Những giờ giúp các bạn nghèo.

Buổi sáng: Từ 7 giờ đến 9 giờ.

Buổi tối: Từ 6 giờ đến 8 giờ.

Cho thuốc và chữa làm phúc.

Chủ nhân kính cáo.

Nguyễn-hữu-Học dit Đức-minh-Đường

Nhờ những tính chất quý hóa như :

Nhỏ cánh, xanh
nước, nhiều hương,
uống vào không mất
ngủ, không phạt thận

Chè nội hóa **Đồng Lu'ong**

do ông PHẠM-TRÁC-ĐỒNG sáng chế, bán tại
số 40, phố hàng Ngang Hanoi.

Đã đê bẹp các thứ chè
Ngoại-quốc tại đây và đã
được hầu hết các nhà
sành chè và lịch-sự bầu
là " VUA CÁC THỨ CHÈ
NỘI-HÓA "

Chè Đồng-Lương có bán khắp trong nước.

Vente

Librairie - Papeterie - Reliure

**S
T
Y
L
O
S**

HU'NG - THUY

N° 157 Rue du Coton — HANOI

Fourniture générale pour Écoles
& Administrations

DÉPÔT

JOURNAUX

U.S.A

REPARATION DES STYLOS
DE TOUTES MARQUES

VỀ QUẢNG CÁO

Chữa cửa hàng, kẻ biển

— sơn và quét vôi —

chỉ nên giao cho nhà “PEIND’ART”

(HIỆU SƠN HẰNG - THÁI) LÀ MỘT NHÀ CHUYÊN NGHIỆP ĐÃ CÓ TIẾNG

Sở Chính : 42 phố Huế

Chi điểm : 20 hàng Mành

Hanoi Tél. 1201. R. C. 883

Quý khách chỉ nên dùng chè hiệu :

THINH - PHONG

Chè LONG - TINH, Chè LA - HÁN

Chè ƯỚP HOA SEN, Chè ƯỚP HOA NHÀI

dùng vào việc hiếu hay làm quà

rất ngon và rất lịch-sự

Tổng-cục : THỊNH-PHONG, 13 Phúc-Kiến, Hanoi

Bán nhiều kiểu đồng hồ treo

và đeo tay rất đẹp và tốt

mới sang, quý ngài nào

mang tờ quảng cáo

này lại mua sẽ

được giá hạ.

THINE - SANG HORLOGERIE

Hanoi — Tonkin

Số, 61 Phố hàng Ngang

Hanoi kỹ-nghệ

Một nghệ đáng nên khuyến khích
Kỹ-nghệ « TRÚC »

NẾU lưu - tâm ta sẽ thấy mọc vô - vàn ở các rừng núi Trung, Bắc-Kỳ một thứ trúc thuộc về loài lau xây, đối với dân xứ ta xưa nay vốn coi là vô dụng; nhưng nếu xét kỹ ta sẽ thấy tạo-vật sinh ra không có thứ gì là vô ích cả chỉ có điều là loài người chưa biết lợi-dụng mà thôi...

Đọc báo khoa-Học số 21 ngày 1er Mai 1932 của ông *Nguyễn-công-Tiểu* ta nhớ ra rằng đạo ấy hội Khai-Tri Tiến-Đức do cụ Võ-hiến *Hoàng-trọng-Phu* làm hội-trưởng có tổ chức ra kỳ thi phần thưởng khoa-Học và được dịp ông *Nguyễn-duy-Kinh* chủ hãng *Oforestor* hiện nay đã có trưng bày tác phẩm-của ông về măng trúc.

Trong số báo ấy có đoạn văn...

« Vây măng-trúc vừa đẹp, giá vừa hạ, bản báo dám mong ông Kinh kiên-tâm nghiên-cứu, khuếch trương n, hễ này và hy-vọng rằng ai là người tham thanh chuộng lạ nên biết đến cái hay cái lạ của ta »

Quả vậy câu đó thiệt là tấm gương phản chiếu rõ-rệt cái cảm-tình của người mình đối với măng trúc trong mười năm nay. Ta dám chắc có một ngày kia nếu nghề măng trúc được, Chánh-phủ bảo-trợ thì không những người trong nước dùng mà đến ngoại bang cũng xô nhau sắm.

Ta phục ông Kinh ở chỗ chỉ dùng nhân công của các trẻ-con để chấp nối những mẫu

trúc nhỏ, các màu thành những thứ đồ dùng tuyệt-phẩm vừa về mỹ-thuật vừa về công dụng. Ta nên nhớ những trẻ nhỏ ấy ngày nay thành thợ lành nghề vốn là con nhà nghèo đói mà theo hoàn-cảnh của chúng thì phi làm thẳng nhỏ hoặc ma-cà-bông.

Kể từ lúc cây trúc còn ở trên rừng về Hanoi làm thành màn cửa mà các ngài dùng, ông *Kinh* đã dùng tới hàng trăm thợ thuyền vừa đàn-bà vừa trẻ nhỏ có công ăn việc làm vui-vẻ. Phương ngôn tây, có câu « Mở một trường học còn bớt đi một nhà tù », huống hồ lại mở ra một xưởng công-nghệ, ông *Kinh* không những có công với nền kinh tế lại có công tý chút cả đến nền chính-trị nữa.

Cùng với thứ trúc ấy ông *Kinh* lại chế biến ra thứ quăn bút tây, bút nho, các thứ đũa rất là tài-linh.

Nếu ai cũng có óc tìm kiếm những sản-vật thiên-nhiên ở trong nước đem về chế-tạo ra thành vật dụng để tiêu thụ nhân-công, xuất cảng đi các nước thì mấy lúc mà nước giàu dân mạnh.

NGUYỄN-BÁ-KHOẢN

Khắp Đông-Dương đều có bán :

MÀNH-TRÚC Oforêstor

Xưởng làm và cửa hàng 31 Rle Sinh-Tử — Hanoi

ADRESSES COMMERCIALES ET INDUSTRIELLES ALPHABÉTIQUES

A

AU ROSELYS — 12 Bd Đồng Khánh — Hanoi

AMEUBLEMENT Mỹ Đạt Rue du riz — Hanoi
(trước cửa chợ Đồng Xuân)

ACCESSOIRE Cycles & Autos Vĩnh - Lợi
121 Rue Julien Blanc — Hanoi

Ai cần *mua* hoặc *bán* bất cứ thứ hàng
gì xin đến thương lượng biên thư và gửi
mẫu cho M. Nguyễn Đức-Tha, 53 rue du
Cuivre — Hanoi Sẽ được vừa ý

B

BẢO MINH 105 Rue des Changeurs — Hanoi

BICYCLETES Vĩnh-Lợi 121 Rue Julien-
Blanc — Hanoi

BRILLANTINE — UNIC 141 Rue des Voiles
Hanoi

Trúc - King

Tél : 1525

Hệ nhuộm m y TRÚC-KING. Nhận nhuộm
các hàng tơ, lụa, len, dạ, vải, sợi đủ các màu
và tẩy hấp quần áo, áo nhung nhuộm chải hấp
như mới. 39, Rue des Teinturiers — Hanoi

C

CIRAGE HÉLICE cần nhiều đại lý viết thư
hỏi Mr Nguyễn-tử-Viêm 52, Rue des Pipes
Hanoi Tél. : 610

CỤ CHUNG 100 Rue du Coton Hanoi Tél : 523

CAFÉ JOSEPH, Avenue Général Bichot —
Hanoi Tél : 523, Restaurant — Café

CHARLES ROANH N° 39 Jules Ferry —
Hanoi Tailleur

CRISTAL 35 Ferblantier — Hanoi Foire
série G. N° 6

CÔNG CHÚA N° 7 rue des Eventails Hanoi

CAOUTCHOUC — Manufacture Vinh - Lợi
121 Julien-Blanc 121 — Hanoi
Agent général de J. Labbé — Saigon

CỤ-LINH FILS 86 rue du Chanvre — Hanoi
tissus vente en gros et détail

Nhà máy nhuộm
Trúc - King
Hanoi - Tél. 1525

39 Rue des Teinturiers. Atelier 135 Khâm-thiên
Tây, hấp quần áo nhung len, dạ như mới ;
nhuộm nhung, len, dạ, vải, sợi.

Đ

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG 131 Rote de Huế Hanoi
Médicaments sino — Annamites

ĐAN QUẾ Bánh Gai 26 Radeaux-Pâtisserie

ĐẠI QUANG DƯỢC PHÒNG 23 Cantonnaires
Hanoi — Pharmacie

ĐỖ NGỌC GIAO 173 Rue du Coton — Hanoi

ĐÔNG AN Cristal Rue des Chapeaux — Hanoi

ĐẠI-AN 12 Route Sinh-Tử — Hanoi (Maladie
des femmes)

ĐỒNG LƯƠNG TRÀ Rue des Cantonnaires —
Hanoi Fabricant de Thé

ĐỨC NGHĨA 6 Rue de la Soie — Hanoi

ĐẠI MINH DƯỢC PHÒNG N° 23 Route
Mandarine. (Hàng Lọng) — Hanoi

ĐỨC MINH ĐƯỜNG 437 Rue Bạch-Mai —
Hanoi — zone chuyên chữa Trachôme

HIỆU RUỘM MÁY

True - King

Hanoi - Tél. 1525

39 Rue des Teinturiers, Atelier 135 Khâm-thiên

Nhận nhuộm các hàng tơ lụa len dạ vải sợi
đủ các màu, và tẩy hấp quần áo, áo nhung
nhuộm chải hấp như mới.

G

GECKO Peinture - Vernie et Couleurs.

Hanoi — Haiphong — Saigon —
Pnom-Penh etc . . .

GLACERIE CRISTAL 35 rue des Ferblantier
Hanoi Foire Série C n° 6

H

HỒNG-KHÊ 75 Rue des Paniers — Hanoi.
Pharmacie Sino-Annamite

HỢP-DUNG Francis-Garnier Hanoi
Photo

HƯƠNG-SƠN 97 Rue du Coton — Hanoi.
Librairie-Papeterie-Edition

HƯNG-THỤY 157 Rue du Coton Hanoi.
Librairie - Papeterie

HUỆ-DÂN 30 Rue des Cuirs Hanoi.
Cabinet Dentaire

HẰNG-THÁI (Peind'Art) Rue des Stores Hanoi

HƯNG-THỤY Librairie - Papeterie 157 rue
du Coton Hanoi

Trúc - King

Tel : 1525

Hiệu nhuộm máy TRÚC-KING. Nhận nhuộm
các hàng tơ, lụa, len, dạ, vải, sợi đủ các màu
và tẩy hấp quần áo, áo nhung nhuộm chải hấp
như mới. 39, Rue des Teinturiers — Hanoi

I

IMPRIMERIE Nguyễn-Hiền
Route de Huế Hanoi

IMPRIMERIE Lê-Cường.
75 Rue des Paniers Hanoi
Tél : 1439

J

JANTANCO Import - Export.
N 147 Bd Henri d'Orléans Hanoi. Tél 1434

K

KIM ANH 36 Rue des Pipes Hanoi-Teinturerie

KIỀU HUY KINH — Sténo —

Dactylo. Comptabilité rue Tientsin
et rue Nguyễn-trãi Hanoi

KINH XUYÊN nhà thuốc chữa *Thương-Hàn*
và *Ung-Thư*. 49 Tientsin — Hanoi

KHUÊ STUDIO — 20 Maréchal Pétain — Hanoi

Nhà máy nhuộm
Truc - King
Hanoi - Tél. 1525

39 Rue des Teinturiers. Atelier 135 Khâm-thiên.
*lấy, hấp quần áo nhung, len, dạ như mới ;
raộm nhung, len, dạ, vải, sợi.*

L

LÊ-HUY-PHÁCH nhà thuốc có tín nhiệm
nhất 19 Gia-Long Hanoi

Pharmacie sino-annamite

LÊ-CƯỜNG 75 Rue des Paniers Hanoi Tél: 1439

Imprimerie

LÊ-ĐÔNG-HIÊN 53 Hàng Đồng Ngang Hanoi

xem mạch thái tử và xem bói

Pharmacie sino-annamite

LIBRAIRIE HUNG-THUY 157 Rue du Coton
Hanoi

LIBRAIRIE TRẦN - VĂN - TẤN 62 Rue du
Coton Hanoi

M

MAI PHONG N° 7 Rue des Eventails — Hanoi
Tailleur, Fabricant des Eventails

MỸ HÀO Cartonnerie — Hưng-yên

MAISON TONG-YUNE 124 Rue Coton Hanoi

Grandes Teinturerie Mécanique

TRUC - KING

Magasin 39 Rue des Teinturiers Tél. 1525 Atelier 135 Kham-Thiên — Hanoi

Nettoyage. Dégraissage. Teint solide. Grand teint. Mercerisage.

MỸ-ĐA — Ameublement Rue du Riz — Hanoi

MONSTOR Rue des Stores — Hanoi

MỸ QUANG Photo Rue du Riz — Hanoi

N

NAM THIÊN ĐƯỜNG 35 Rue des Pipes Hanoi

NGUYỄN TỬ VIÊM industriel 52 Rue des
Pipes Hanoi Tél : 610

NGUYỄN - HIÊN 186 Rte de Huế Hanoi

NGUYỄN ĐÌNH HOÀNG Rte de Huế Hanoi

NAM-HẢI 45 Rue du Lac Hanoi Bonneterie

NGUYỄN MINH HƯƠNG Travinh Namkỳ
Librairie

NAM HOA Y QUÁN 98 Hàng đường — Hanoi

NGUYỄN-HỮU-HỌC chuyên môn chữa mắt
hột (trachôme) N° 437B route Bạch-Mai
Hanoi-Zône

Truc - King

Tél : 1255

Hiệu nhuộm máy TRUC-KING. Nhận nhuộm
các hàng tơ, lụa, len, dạ, vải, sợi đủ các màu
và tẩy hấp quần áo, áo nhung nhuộm chải hấp
như mới. 39, Rue des Teinturiers — Hanoi

O

OFORESTOR 31 Route Sinh Từ — Hanoi

P

PHÚC LAI 87-89 Route de Huế — Hanoi
Téléphone 974

Tricots en tous genres

PHẠM-NGỌC-PHÚC 3 Rue Richaud — Hanoi

PHÚ-XUÂN TRÀ 197 Route Mandarine Hanoi
Fabricant de thé Tél. 757

PHÚ-SƠN 64 Rue de la Soie — Hanoi

PHÚC TƯỜNG N° 1 Rue des Tasses — Hanoi
Cuivre et bronze artistiques

PHÚC HẢI 45 Cantonnaires — Hanoi

PHÚ-SƠN — Nouveautés 64 Rue de la Soie

PEIND'ART 42 Rue de Huế Tél. 1201. R. C. 883

PHÙNG-NHƯ-CƯỜNG — Hanoi

Nhà máy nhuộm

Trúc - King

Hanoi - Tél. 1525

39 — Rue des Teinturiers. Atelier 135 Khâm-Thiên

Tây, hấp quần áo nhung, len, dạ như mới ;
nhuộm nhung, len, dạ, vải, sợi.

Q

QUẾ HIÊN 36 Rue des Paniers — Hanoi
pour Dames

ĐẶNG QUẢNG HÒA à Tuyhòa

QUẬN-CHỦA — 66 Rue du Sucre — Hanoi

R

RÉSISTANCO 218-220 Coton — Hanoi
Téléphone 787

S

SÂM-SƠN n° 38 rue des Cuirs Hanoi.

Salon de beauté
Hollywood
70e Jules Ferry HANOI

HIỆU RUỘM MÁY
True - King
Hanoi - Tél. 1525

39 Rue des Teinturiers. Atelier 135 Nam-thiên
Nhận ruộm các hàng tơ lụa len dạ vải sợi
đủ các màu, và tẩy hấp quần áo, áo, nhưng
ruộm chải, hấp như mới.

STUDIO-MONDAIN 17 route de Huế Hanoi.

STUDIO - KHUÊ — 20 Maréchal Pétain Hanoi

T

TÔNG-YUNE n° 102 rue du Colon Hanoi.

TÔ-MỸ n° 124 rue des Tasses Hanoi

THỤY-HƯƠNG n° 26 rue des Radeaux Hanoi

THINE-SANG 61^b rue des Cantonnais Hanoi

TÂY NAM TỬU GIA 100 rue des Voiles Hanoi

TIẾN-LONG 133 rue des Changeurs Hanoi.

THÍCH-KÝ Rte Sinh-từ n° 15 Hanoi

Salon de beauté
Hollywood
70^E Jules Ferry HANOI

Grande Teinturerie Mécanique

TRUC - KING

Magasin 39 Rue des Teinturiers Tél. 1525 Atelier 135 Khâm-thiên — Hanoi

Nettoyage. Dégraissage. Teint solide. Grand teint. Mercer'sage.

TRƯỜNG-XUÂN route de Huế n° 55 Hanoi
 THANH-SƠN n° 56 Jules Piquets Thái-bình.
 THỊNH-THÁI 208 rue du Coton Hanoi.
 THỊNH PHONG 13 Phúc-kiến Hanoi (THẾ)
 THUỐC có danh tiếng Hồng-Khê 75 hàng Bồ
 Hanoi
 TRẦN-VĂN-TÂN Librairie Rue du Coton Hanoi

V

VĨNH LỢI accessoire cycles autos.
 121 rue Julien blanc Hanoi.
 VĨNH THUẬN HUNG Rue du Sucre N° 56
 Hanoi.

Salon de beauté
Hollywood
 70^E Jules Ferry HANOI

Nhà máy nhuộm Truc - King Hanoi - tél. 1525	39 Rue des Teinturiers. Atelier 135 & hân-thiên tẩy, hấp quần áo nhung, len, dạ như mới ; nhuộm nhung, len, dạ, vải, sợi.
---	--

VINH QUANG TRÀ 88 phố Huế — Hanoi

VINH LONG 53 rue de la Citadelle Hanoi

Tél : 1326

Bonnelerie — Vêtements d'enfants

VAN-AN n° 113 rue du Coton — Hanoi

Chapellerie

VAN-TOÀN 101 Rue du Chanvre — Hanoi

Chaussures

VIÊM. — Industriel (cirage Hélice)

N° 52 Rue des Pipes Tél : 610

Salon de beauté
Hollywood
70^E Jules Ferry HANOI

HIỆU RUỘM MÁY

True - King

Hanoi - Tél 1525

39 Rue des Teinturiers. Atelier 135 Khâm thiên

Nhận ruộm các hàng tơ lụa len dạ vải sợi
đủ các màu, và tẩy hấp quần áo, áo nhung
ruộm chải, hấp như mới.

**ADRESSES COMMERCIALES ET
INDUSTRIELLES PAR PROFESSIONS**

Tissus — Tailleurs

CHARLES ROANH TAILOR N° 39 Jules Ferry
Hanoi

CỰ LINH N° 86 Rue du Chanvre — Hanoi
Vente en gros et Détail

TÔ-MỸ N° 102 Rue des Tasses — Hanoi
chuyên môn may y phục phụ nữ

Bonneterie

VĨNH LONG N° 53 Rue de la Citadelle —
Hanoi Tél. 1326

NAM-HẢI N° 45 Rue du Lac — Hanoi

PHÚC LAI : 8/-89 route de Huê — Hanoi

CỰ CHUNG 100 rue du coton Hanoi Tél. 523

Fleurs artificielles

MAI PHONG N° 7 Rue des Eventails — Hanoi

XUÂN LỘC 33 Neyret — Hanoi (Fleurs
artificielles)

Grande Teinturerie Mécanique

TRUC - KING

Magasin 39 Rue des Teinturiers Tél. 1525 Atelier 135 Khâm-Thiên — Hanoi

Nettoyage. Dégraissage. Teint solide. Grand teint. Mercerisage

FLEURS NATURELLES Au Roselys N° 12 Bd
Đồng Khánh — Hanoi

Orfèvreries

BẢO MINH N° 105 Rue des Changeurs Hanoi
TIẾN - LONG 133 Rue des Changeurs Hanoi
THINE SANG N° 61 Phố hàng Ngang—Hanoi

Tissage

ĐỖ - VĂN - THẮU Atelier Bố - Hạ Succursale
95 Paul Doumer — Thái Bình

Verrerie

HÙNG-SƠN — Ngõ Văn-Chương (Hàng Bột)
Hanoi

Manufacture

NAM HOA 127 Rte Sinh Từ — Hanoi fabrica-
tion de boîtes et capsuls métallique

Savonneries

TÔNG YUNE N° 124 Rue du Coton Hanoi
HỒNG-BÀNG N° 4 Rue Đinh Tiên-Hoàng
Hanoi

Librairies-éditions-papeteries

DUY TÂN THƯ XÃ Siège : 52b Rte Khâm Thiên
SUCCURSALE : 77 Rte Nam-dồng — Hanoi

HƯƠNG-SƠN 97 Rue du Coton Hanoi

THÍCH-KÝ 15 Route Sinh Từ — Hanoi

HUNG-THUY 157 Rue du Coton Hanoi

TRẦN THANH THẢO 6 Groleau — Haidương

LIBRAIRIE NOUVELLE 11 Japonaise Lạng sơn

NGUYỄN MINH HƯƠNG à Trà-vinh

BÙI-THU à Yên Bái

MINH-HUNG 82-84 Clamorgan — Moncay.

NGUYỄN-DU N. 11 voie 206bis — Hanoi

THANH-SƠN 56 Jules Piquets — Thái-Bình

TRẦN - VĂN - TẤN fourniture général de
bureaux et articles scolaires — 62 Rue du
Coton Hanoi

TRƯỜNG XUÂN 55 Rte Huế — Hanoi

Thés Locaux

PHÚ XUÂN TRÀ 197 Rte Mandarine Hanoi

ĐỒNG LƯƠNG TRÀ N. 40 Cantonais Han

VINH-QUANG TRÀ 88 Rte Huế — Hanoi

Salon de beauté
Hollywood
70^E Jules Ferry HANOI

THỊNH PHONG TRÀ 13 Rue de Phúc-Kiến
Hanoi

Stores d'art

OFORESTOR 31 Route Sinh Từ Hanoi

MONSTOR 11 Rue des Stores — Hanoi

Cabinets dentaires

MINH SINH 174 Rue du Coton — Hanoi

ĐỖ-NGỌC-GIAO 173 Rue du Coton — Hanoi

KIM-SINH 16 Rue du Coton — Hanoi

HUỆ-DÂN Rue de la Citadelle Hanoi

Photos d'Art

HỢP-DUNG N° 61 Francis Garnier — Hanoi

CHÂN-DUNG Rue de la Citadelle — Hanoi

STUDIO MONDAIN Route de Huế Hanoi

MY-QUANG trước cửa chợ Đồng xuân Hanoi

Pharmacies françaises

DU PON SECOURS Route de Huế — Hanoi

Grande Teinturerie Mécanique

TRUC - KING

Magasin 39 Rue des Teinturiers Tél. 1525 Atelier 135 Khâm-Thiên — Hanoi

Nettoyage. Dégraissage Teint solide. Grand teint. Mercerisage

Pharmacies sino - annamites

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG N° 23 Cantonais
Hanoi

ĐẠI-AN (Spécialité des maladies de femmes)
12 Rte Sinh-Từ — Hanoi.

ĐỨC-THỌ-DUỜNG 131 Rte de Huế — Hanoi
ĐẠI-MINH DƯỢC-PHÒNG 23 Rte Mandarine
(Hàng Lọng) — Hanoi.

HỒNG-KHÊ 75 Rue des Paniers — Hanoi

LÊ-HUY-PHÁCH 19 Bd Gia-Long — Hanoi

LÊ-ĐÔNG-MIẾN 53 Hàng Đồng Ngang Hanoi
Cắt mạch kê đơn không lấy tiền.

NAM-THIÊN-ĐUỜNG 35 Rue des Pipes Hanoi

NAM-HOA Y-QUÁN 98 Hàng Đường - Namđịnh

NHỊ-THIÊN-ĐUỜNG 76 Hàng Buồm — Hanoi
Tel. 498

TỪ-NGỌC-LIÊN — Hanoi

ĐỨC-MINH-ĐUỜNG 437Đ Rue Bạch - Mai
Hanoi - Zone

NGỌC SƠN-LANG N° 7 Rue Vọng Đức — Hanoi

HIỆU RUỘM MÁY

True - King

Hanoi - Tél. 1525

39 Rue des Teintur ers. Atelier 135 Khâm-thiên

Nhận ruộm các hàng tơ lụa len dạ vải sợi
đủ các mẫu, và tẩy hấp quần áo, áo nhung
ruộm chải, hấp như mới.

nhà thuốc LÊ-HUY-PHÁCH có tiếng nhất 19
phố Hàng Giò Hanoi — có đại
lý bán thuốc khắp Đông-Dương
KÍNH-XUYỀN 49 Tiên-Tsin — Hanoi

Cristal — Glaceries

ĐÔNG-AN Rue des Chapeaux Hanoi
CRISTAL 35 Ferblantier — Hanoi Foire
Série G N° 6

Chaussures

VẠN-TOÀN 104 Rue du Chanvre Hanoi
QUẾ-HIÊN 36 Rue des Paniers Hanoi
THỊNH-THÁI 208 Rue du Coton Hanoi
QUẬN-CHÚA Rue du Sucre Hanoi

Soieries

VẠN-AN 113 Rue du Coton Hanoi
TRƯỜNG-THÀNH 2bis Rue du Sucre — Hanoi
ĐỖ-VĂN-THÂU 95 Paul Doumer Thái-Bình

Compradore

NGUYỄN-ĐỨC-THA 53 rue du Cuivre Hanoi

Pâtisseries annamite

(Bánh gai)

ĐÀN-QUẾ 26 Radeaux — Hanoi

VĨNH-THUẬN-HÙNG

56 rue du Sucre Hanoi nổi tiếng nhất
trong nghề làm các thứ bánh ngọt

*Salons de Beautés et de
Coiffures*

HOLLOWOD 70e Jules Ferry — Hanoi

PHẠM-NGỌC-PHÚC N° 3 Richaud — Hanoi

Unic — Brillantine

Distilleries

VẠN-VÂN 28 Bd. Gia-Long — Hanoi

RƯỢU DẦU THÁP CHÀM à Tuy-Hòa

APÉRITIF I.OZOG à Đồng-Hới

*Représent de commerce et
industrielle*

JANTANCO 147 Bd. Henri d'Orléans 1434

Hanoi — Chợ lớn (Cochinchine)

Bd. Tổng-đốc-Phương N° 6

Cafés — Restaurants

TÂY NAM TỬU GIA 100 Rue des voiles — Hanoi

Nhà máy nhuộm

Truc - King

Hanoi - Tél. 1525

39 Rue des Teinturiers. Atelier 135 Khâm-thiên

lấy, hấp quần áo nhung, len, dạ như mới ;
ruộm nhung, len, dạ, vải, sợi.

CAFÉ JOSEPH 4 Av. Général Bichot — Hanoi
SẦM-SƠN Rue du Cuir Hanoi Directeur —
Propriétaire M. Nguyễn-xuân-Đào

Ameublements

QUẾ LÂM 53 Rue Albert Pouyanne — Hanoi
TIN-VIÊN 93 Route Bạch Mai — Hanoi
MỸ-ĐẠT Rue du riz — Hanoi

Peintures

GECKO 26 Rue de la Citadelle — Hanoi
PEIND'ART 46 Route Huế — Hanoi
RÉSISTANCO : 218 - 220 Rue du Coton — Hanoi

Teintureries

PHÚC HẢI 45 Cantonnaires — Hanoi
KIM-ANH 36 phố Hàng Điều — Hanoi
TRÚC KING Rue des Teinturiers — Hanoi

Bicyclettes

BICYCLETES VĨNH LỢI 121 Rue Julien
Blanc — Hanoi
ĐÀO QUANG DUỆ N° 90 Teinturiers — Hanoi

Grandes Teinturerie Mécanique

TRUC - KING

Magasin 39 Rue des Teinturiers Tél. 1525 Atelier 135 Kham-Thiên — Hanoi

Nettoyage. Dégraissage. Teint solide. Grand teint. Mercerisage.

Sténo dactylo et comptabilité

KIỀU HUY-KÍNH 12 Nguyễn-Trãi — Hanoi

Nouveautés

PHÚ-SƠN 64 Rue de la Soie — Hanoi

ĐỨC NGHĨA 6 Rue de la Soie — Hanoi

Chanvre

VŨ XUÂN CUÔNG (gai Thúy Sơn) Phúc An
Ninh Bình

Chapelleries

NGỌC QUANG Rue du Chanvre — Hanoi

VẠN AN 113 Rue du Coton — Hanoi

Cuivre

Maison PHÚC TƯỜNG N° 1 Rue du Cuivre

Imprimeries

LÊ-CƯỜNG 75 Rue des Paniers — Hanoi
Téléphone 1439

NGUYỄN - HIỀN Lithographie Typographie
Route de Huế — Hanoi N° 186

Truc - King

Tél : 1255

Hiệu nhuộm máy TRUC-KING. Nhận nhuộm các hàng tơ, lụa, len, dạ, vải, sợi đủ các màu và tẩy hấp quần áo, áo nhuộm nhuộm chải hấp như mới. 39, Rue des Teinturiers — Hanoi

PHÚC-CHÍ — Route de Huế — Hanoi

Cirage

Cirage Hélice : NGUYỄN-TU-VIỆM

52 Rue des Pipes — Hanoi Téléphone 610

Entrepreneur & fournisseur

TẠ ĐÌNH-THỌ 58 Route de Huế — Hanoi
Téléphone 494

Cartonnerie

Cartonnerie Myhào à Hưng Yên

Encres

PÉLICAN N. T. C.

Pour Bureaux et Stylos

Dépôt : 53 Rue du Cuivre — Hanoi

TIN-AN frère Route de Huế — Hanoi

Salon de beauté
Hollywood
70^E Jules Ferry HANOI

Nhà máy nhuộm

Trúc - King

Hanoi - Tél. 1525

39 Rue des Teinturiers. Atelier 135 Khâm-thiên

lấy, hộp quần áo nhung, len, dạ như mới ;
nhuộm nhung, len, dạ, vải, sợi.

Từ đầu Janvier 1942, 11 tập các hàng sách lớn Đông-Dương sẽ có bán :

TRỜI NỒI GIÓ

Thơ chọn lọc của ông NGUYỄN-TỐ

Bao nhiêu chữ, bao nhiêu màu, bao nhiêu ý mới chung đúc trong những vần thơ cũ, đầy nhạc điệu.

Có thể nói Nguyễn-Tố là một nhà thơ đã đi sâu vào lòng mình hơn ai hết.

TỰA do hai nhà Đại-văn hào Đào-trinh-Nhất và Nguyễn-tiến-Lãng đề :

DUY-TÂN THƯ-XÃ xuất bản

DUY-TÂN THƯ-XÃ

Siège : 52bis, Route Khâm-Thiên — Succursale : 77 Route Nam-Đồng — HANOI

MIÉMIENTO 1942

Các ngày lễ Nam

Các ngày lễ Pháp

5 tháng giêng Dỗ trận vong tướng-sĩ (vua Quang-Trung thắng quân Tàu)	5 Avril	Pâques
12 tháng giêng Phù-Ứng (cụ Phạm-ngũ-Lão)	10 Mai	Jeanne d'Arc
5 tháng hai hội đền hai bà Trưng		
18 — — — — — chùa Hương-Tích	4 Juin	Fête Dieu
3 tháng ba hội Phủ-Giày		
10 — — — — — Hùng-Vương	14 Juillet	Fête Nationale
8 tháng tư hội đức Đồng thiên Vương		
15 tháng năm hội Chèm cụ ý ông-Trọng	5 Août	Assomption
22 tháng bảy dỗ Đức Lê-Lợi		
20 tháng tám hội đền Kiếp (cụ Trần-hưng-Đạo)	1 Novembre	Toussaint
27 tháng tám Đức Khổng-Tử	11 Novembre	Armistice
10 tháng một sinh nhật (cụ Phạm-ngũ-Lão)	25 Décembre	Noël
10 tháng chạp sinh nhật (cụ Trần hưng-Đạo)		

FRANÇAIS		ANNAMITE
JANVIER		NOTES
		11 ^e mois Tân Ty
1	Jeudi	15 (Đủ)
2	Vendredi	16
3	Samedi	17
4	Dimanche	18
5	Lundi	19
6	Mardi	20
7	Mercredi	21
8	Jeudi	22
9	Vendredi	23
10	Samedi	24
11	Dimanche	25
12	Lundi	26
13	Mardi	27
14	Mercredi	28
15	Jeudi	29

FRANÇAIS		ANNAMITE
JANVIER		NOTES
16	Vendredi	30
		12 ^e mois Tân-Ty
17	Samedi	1 (Thiếu)
18	Dimanche	2
19	Lundi	3
20	Mardi	4
21	Mercredi	5 Đại hàn
22	Jeudi	6
23	Vendredi	7
24	Samedi	8
25	Dimanche	9
26	Lundi	10
27	Mardi	11
28	Mercredi	12
29	Jeudi	13
30	Vendredi	14
31	Samedi	15

FRANÇAIS		ANNAMITE
FÉVRIER		NOTES
1	Dimanche	16
2	Lundi	17
3	Mardi	18
4	Mercredi	19 Lập xuân
5	Jeudi	20
6	Vendredi	21
7	Samedi	22
8	Dimanche	23
9	Lundi	24
10	Mardi	25
11	Mercredi	26
12	Jeudi	27
13	Vendredi	28
14	Samedi	29
		1 ^e mois Nhâm-Ngo
15	Dimanche	1

FRANÇAIS		ANNAMITE
FÉVRIER		NOTES
16	Lundi	2
17	Mardi	3
18	Mercredi	4 Vũ thủy
19	Jeudi	5
20	Vendredi	6
21	Samedi	7
22	Dimanche	8
23	Lundi	9
24	Mardi	10
25	Mercredi	11
26	Jeudi	12
27	Vendredi	13
28	Samedi	14

FRANÇAIS		ANNAMITE
MARS		NOTES
1	Dimanche	15
2	Lundi	16
3	Mardi	17
4	Mercredi	18
5	Jeudi	19
6	Vendredi	20
7	Samedi	21
8	Dimanche	22
9	Lundi	23
10	Mardi	24
11	Mercredi	25
12	Jeudi	26
13	Vendredi	27
14	Samedi	28
15	Dimanche	29

FRANÇAIS		ANNAMITE
MARS		NOTES
16	Lundi	30
		2 ^e mois Nhâm-Ngo
17	Mardi	1 (Thiếu
18	Mercredi	2
19	Jeudi	3
20	Vendredi	4
21	Samedi	5 Xuân phân
22	Dimanche	6
23	Lundi	7
24	Mardi	8
25	Mercredi	9
26	Jeudi	10
27	Vendredi	11
28	Samedi	12
29	Dimanche	13
30	Lundi	14
31	Mardi	15

FRANÇAIS		ANNAMITE
AVRIL		NOTES
1	Mercredi	16
2	Jeudi	17
3	Vendredi	18
4	Samedi	19
5	PAQUE	20
6	Lundi	21
7	Mardi	22 Thanh minh
8	Mercredi	23
9	Jeudi	24
10	Vendredi	25
11	Samedi	26
12	Dimanche	27
13	Lundi	28
14	Mardi	29 3 ^e mois Nhâm-Ngo
		(Đủ)
15	Mercredi	1

FRANÇAIS		ANNAMITE
AVRIL		NOTES
16	Jeudi	2
17	Vendredi	3
18	Samedi	4
19	Dimanche	5
20	Lundi	6
21	Mardi	7 Cốc vũ
22	Mercredi	8
23	Jeudi	9
24	Vendredi	10
25	Samedi	11
26	Dimanche	12
27	Lundi	13
28	Mardi	14
29	Mercredi	15
30	Jeudi	16

FRANÇAIS		ANNAMITE
MAI		NOTES
1	Vendredi	17
2	Samedi	18
3	Dimanche	19
4	Lundi	20
5	Mardi	21
6	Mercredi	22
7	Jeudi	23
8	Vendredi	24
9	Samedi	25
10	Dimanche	26
11	Lundi	27
12	Mardi	28
13	Mercredi	29
14	Jeudi	30
15	Vendredi	1 ^{er} mois Nhâm-Ngo (Đủ)

FRANÇAIS		ANNAMITE
MAI		NOTES
16	Samedi	2
17	Dimanche	3
18	Lundi	4
19	Mardi	5
20	Mercredi	6
21	Jeudi	7
22	Vendredi	8
23	Samedi	9
24	PENTECOTE	10
25	Lundi	11
26	Mardi	12
27	Mercredi	13
28	Jeudi	14
29	Vendredi	15
30	Samedi	16
31	Dimanche	17
		Tiểu mãn

FRANÇAIS		ANNAMITE
JUIN		NOTES
1	Lundi	18
2	Mardi	19
3	Mercredi	20
4	FETE DIEU	21
5	Vendredi	22
6	Samedi	23
7	Dimanche	24
8	Lundi	25
9	Mardi	26
10	Mercredi	27
11	Jeudi	28
12	Vendredi	29
13	Samedi	30
14	Dimanche	1 ^{er} mois Nhâm-Ngo (Thiếu)
15	Lundi	2

FRANÇAIS		ANNAMITE
JUIN		NOTES
16	Mardi	3
17	Mercredi	4
18	Jeudi	5
19	Vendredi	6
20	Samedi	7
21	Dimanche	8
22	Lundi	9
23	Mardi	10
24	Mercredi	11
25	Jeudi	12
26	Vendredi	13
27	Samedi	14
28	Dimanche	15
29	Lundi	16
30	Mardi	17
		Hạ chí

FRANÇAIS		ANNAMITE
JUILLET		NOTES
1	Mercredi	18
2	Jeudi	19
3	Vendredi	20
4	Samedi	21
5	Dimanche	22
6	Lundi	23
7	Mardi	24
8	Mercredi	25
9	Jeudi	26
10	Vendredi	27
11	Samedi	28
12	Dimanche	29
		6 ^e mois Nhâm-Ngo
13	Lundi	1
14	Fête Nationale	2
15	Mercredi	3
		(Đủ)

FRANÇAIS		ANNAMITE
JUILLET		NOTES
16	Jeudi	4
17	Vendredi	5
18	Samedi	6
19	Dimanche	7
20	Lundi	8
21	Mardi	9
22	Mercredi	10
23	Jeudi	11
24	Vendredi	12
25	Samedi	13
26	Dimanche	14
27	Lundi	15
28	Mardi	16
29	Mercredi	17
30	Jeudi	18
31	Vendredi	19
		Đại thử

FRANÇAIS		ANNAMITE
AOÛT		NOTES
1	Samedi	20
2	Dimanche	21
3	Lundi	22
4	Mardi	23
5	Mercredi	24
6	Jeudi	25
7	Vendredi	26
8	Samedi	27
9	Dimanche	28
10	Lundi	29
11	Mardi	30
		7 ^e mois Nhâm-Ngo
12	Mercredi	1
13	Jeudi	2
14	Vendredi	3
15	ASSOMPTION	4
		(Thiếu)

FRANÇAIS		ANNAMITE
AOÛT		NOTES
16	Dimanche	5
17	Lundi	6
18	Mardi	7
19	Mercredi	8
20	Jeudi	9
21	Vendredi	10
22	Samedi	11
23	Dimanche	12
24	Lundi	13
25	Mardi	14
26	Mercredi	15
27	Jeudi	16
28	Vendredi	17
29	Samedi	18
30	Dimanche	19
31	Lundi	20
		Sử thử

FRANÇAIS		ANNAMITE
SEPTEMBRE		NOTES
1	Mardi	21
2	Mercredi	22
3	Jeudi	23
4	Vendredi	24
5	Samedi	25
6	Dimanche	26
7	Lundi	27
8	Mardi	28
9	Mercredi	29
		8 ^e mois Nhâm-Ngo
10	Jeudi	1
11	Vendredi	2
12	Samedi	3
13	Dimanche	4
14	Lundi	5
15	Mardi	6

FRANÇAIS		ANNAMITE
SEPTEMBRE		NOTES
16	Mercredi	7
17	Jeudi	8
18	Vendredi	9
19	Samedi	10
20	Dimanche	11
21	Lundi	12
22	Mardi	13
23	Mercredi	14
24	Jeudi	15
25	Vendredi	16
26	Samedi	17
27	Dimanche	18
28	Lundi	19
29	Mardi	20
30	Mercredi	21
		Đại thử

FRANÇAIS		ANNAMITE
OCTOBRE		NOTES
1	Jeudi	22
2	Vendredi	23
3	Samedi	24
4	Dimanche	25
5	Lundi	26
6	Mardi	27
7	Mercredi	28
8	Jeudi	29
9	Vendredi	30
		Hàn lộ
		9 ^e mois Nhâm-Ngo
10	Samedi	1
11	Dimanche	2
12	Lundi	3
13	Mardi	4
14	Mercredi	5
15	Jeudi	6

FRANÇAIS		ANNAMITE
OCTOBRE		NOTES
16	Vendredi	7
17	Samedi	8
18	Dimanche	9
19	Lundi	10
20	Mardi	11
21	Mercredi	12
22	Jeudi	13
23	Vendredi	14
24	Samedi	15
25	Dimanche	16
26	Lundi	17
27	Mardi	18
28	Mercredi	19
29	Jeudi	20
30	Vendredi	21
31	Samedi	22
		Xương giáng

FRANÇAIS		ANNAMITE
NOVEMBRE		NOTES
1	Toussaint	23
2	Lundi	24
3	Mardi	25
4	Mercredi	26
5	Jeudi	27
6	Vendredi	28
7	Samedi	29
		10 ^e mois Nhâm-Ngo
8	Dimanche	1 (Đủ) Lập Đông
9	Lundi	2
10	Mardi	3
11	Armistice	4
12	Jeudi	5
13	Vendredi	6
14	Samedi	7
15	Dimanche	8

FRANÇAIS		ANNAMITE
NOVEMBRE		NOTES
16	Lundi	9
17	Mardi	10
18	Mercredi	11
19	Jeudi	12
20	Vendredi	13
21	Samedi	14
22	Dimanche	15
23	Lundi	16 Tiều tuyết
24	Mardi	17
25	Mercredi	18
26	Jeudi	19
27	Vendredi	20
28	Samedi	21
29	Dimanche	22
30	Lundi	23

FRANÇAIS		ANNAMITE
DÉCEMBRE		NOTES
1	Mardi	24
2	Mercredi	25
3	Jeudi	26
4	Vendredi	27
5	Samedi	28
6	Dimanche	29
7	Lundi	30
		11 ^e mois Nhâm-Ngo
8	Mardi	1 (Thiếu) Đại tuyết
9	Mercredi	2
10	Jeudi	3
11	Vendredi	4
12	Samedi	5
13	Dimanche	6
14	Lundi	7
15	Mardi	8

FRANÇAIS		ANNAMITE
DÉCEMBRE		NOTES
16	Mercredi	9
17	Jeudi	10
18	Vendredi	11
19	Samedi	12
20	Dimanche	13
21	Lundi	14
22	Mardi	15 Đông chí
23	Mercredi	16
24	Jeudi	17
25	NOEL	18
26	Samedi	19
27	Dimanche	20
28	Lundi	21
29	Mardi	22
30	Mercredi	23
31	Jeudi	24

SAVONNERIES & HUILLERIES DE L'INDOCHINE

ETS. SHIC

Directeur : YEOU - SI - PAN

124, Rue du Coton, Hanoi

Téléphone 1533

Adr. Tél. SHIC HANOI

Huile de table Shic et

Tricroix

Savon de ménage, de toilette, de luxe.

Savon liquide, Shampoing May Flower,

Savon et pâte dentifrices,

Savon à barbe

Brillantine — **Parfumerie**

Cirage Diamont

DISTRIBUTEURS GÉNÉRAUX

HANOI

Maison : **Tong-Yune**

Directeur :

Tseng-Kooug-'s' uen

124, Rue du Coton —

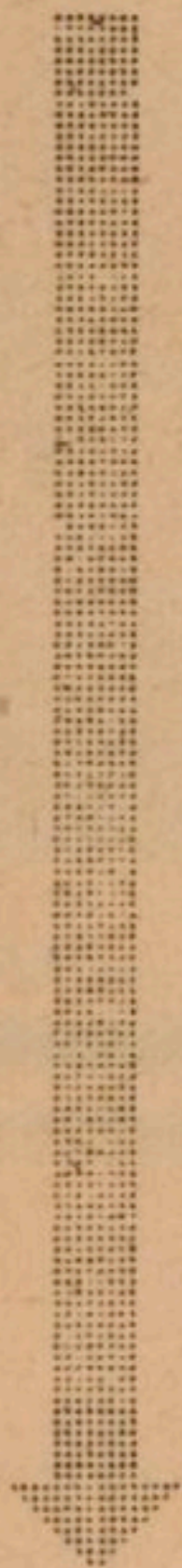
SAIGON

Ets **Lê-Trọng-Huỳnh**

180, Rue Frère Louis

NHỮNG KHI CÓ BỆNH
CHỈ NÊN DÙNG
THUỐC

LE HUY PHACH

LÀ CÔNG HIỆU HƠN HẾT

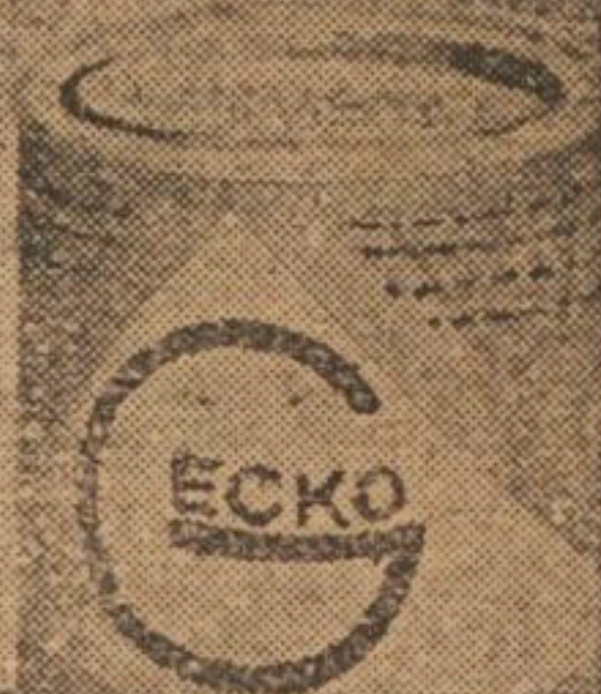
Sở chế tạo : 19 Phố Gia-Long

Tổng cục phát-hành : 58 Phố Hàng Bông

HANOI

SƠN TỐT LÀ SƠN
GECKO

NHÀ MAY SƠN THĂNG-LONG

Magasins : Place de la Citadelle — HANOI

Eclair d'argent

blanchit les dents

Imp. Thuy-Ky — Hanoi